

Odjeljenje za empirijska istraživanja

STAVOVI GRAĐANA CRNE GORE O NATO INTEGRACIJAMA

Jul, 2010

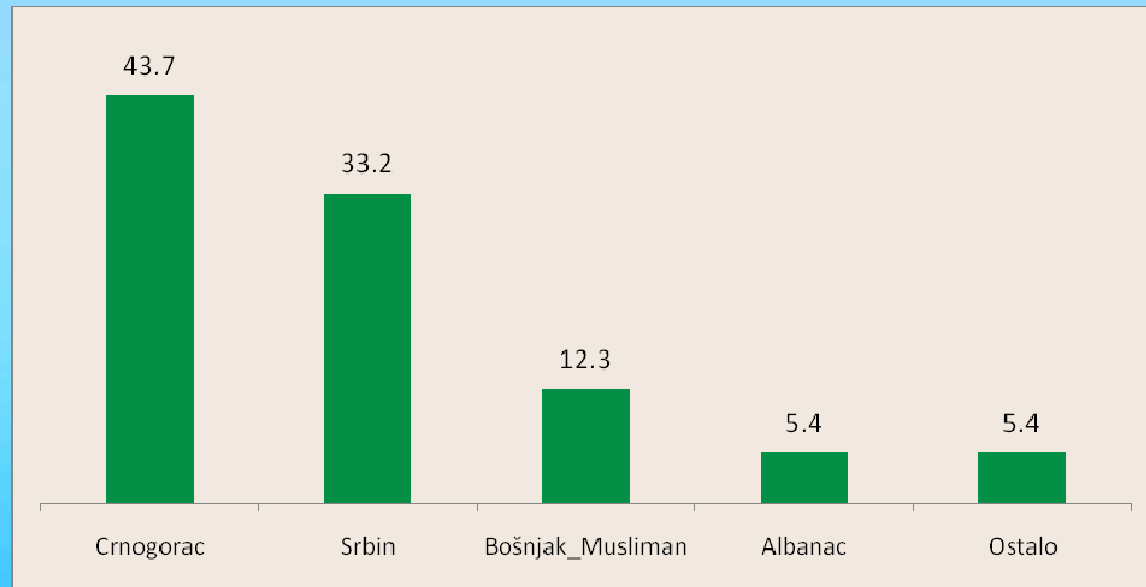
Bešić Miloš

Uzorak

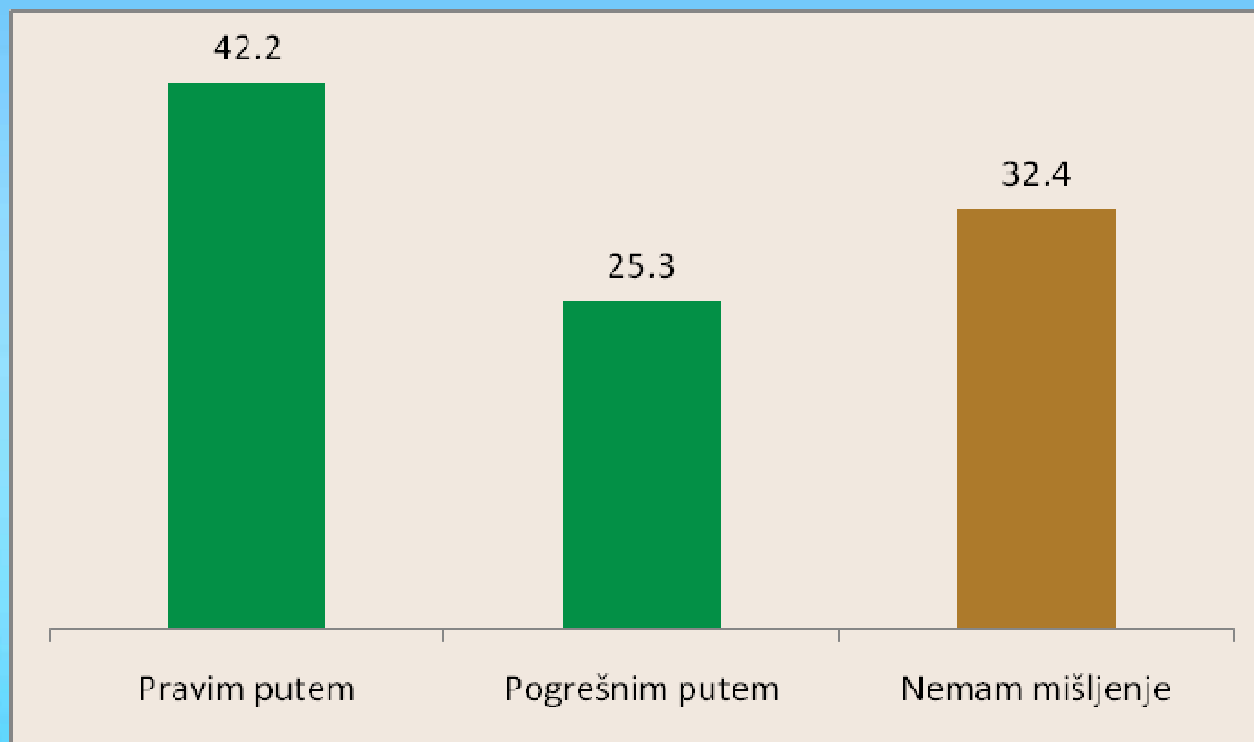
- **Uzorak je reprezentativan za sve punoljetne građane Crne Gore a realizovan je u 16 sljedećih opština: Bijelo Polje, Berane, Pljevlja, Podgorica, Nikšić, Cetinje, Herceg Novi, Ulcinj, Bar, Rožaje, Kolašin, Plav, Budva, Tivat, Kotor, Žabljak**
- **U istraživanju je učestvovalo ukupno 1026 ispitanika**
- **Stanardna statistička greška mjerenja iznosi +/- 3.06% za pojave sa incidencom od 50% sa intervalom povjerenja od 95%**
- **Poststratifikacija je rađena po polu/rodu, godinama starosti i nacionalnoj pripisanosti**

Uzorak – osnovne karakteristike

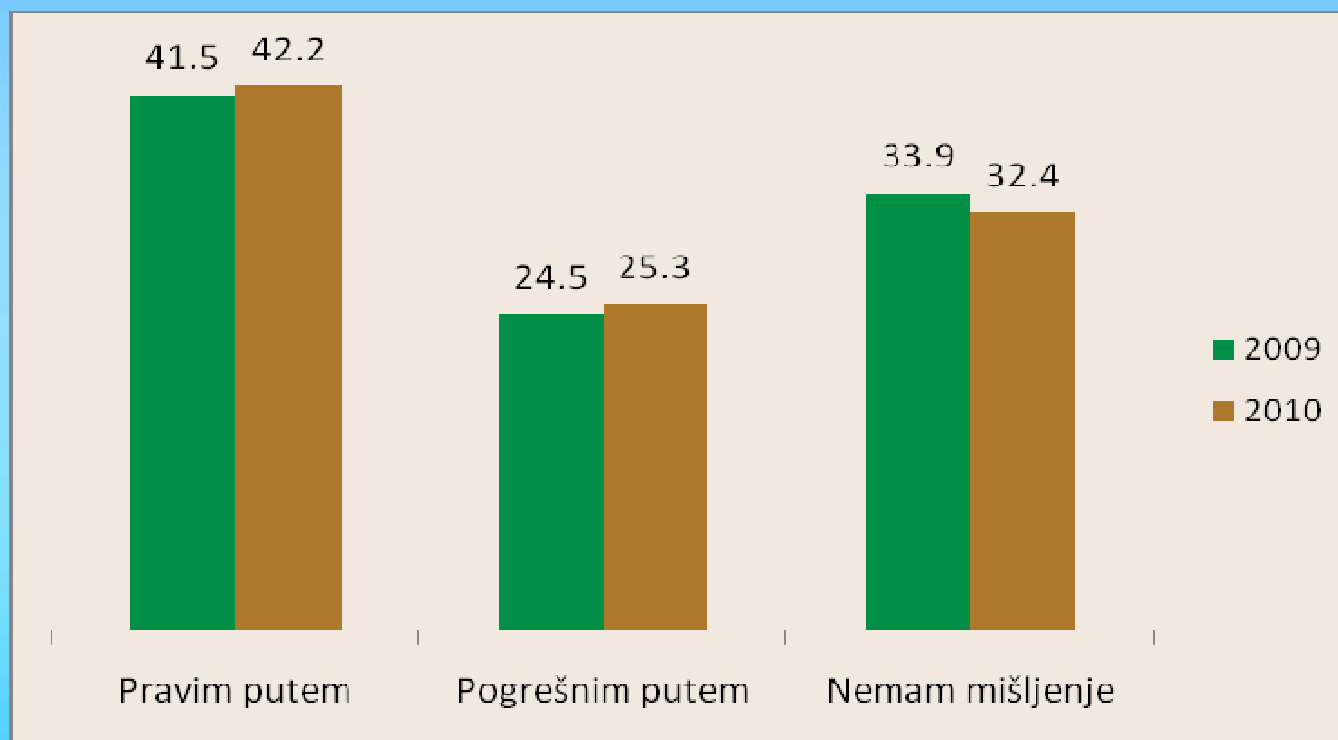
- **51.1% ispitanika ženskog i 48.9% muškog pola**
- **Od 18-34 godina starosti 35%, od 35-54 godina starosti 37.3% i preko 50 godina starosti 27.7%**
- **Nacionalna pripadnost:**

Generalno, da li bi ste rekli da je Crna Gora krenula:

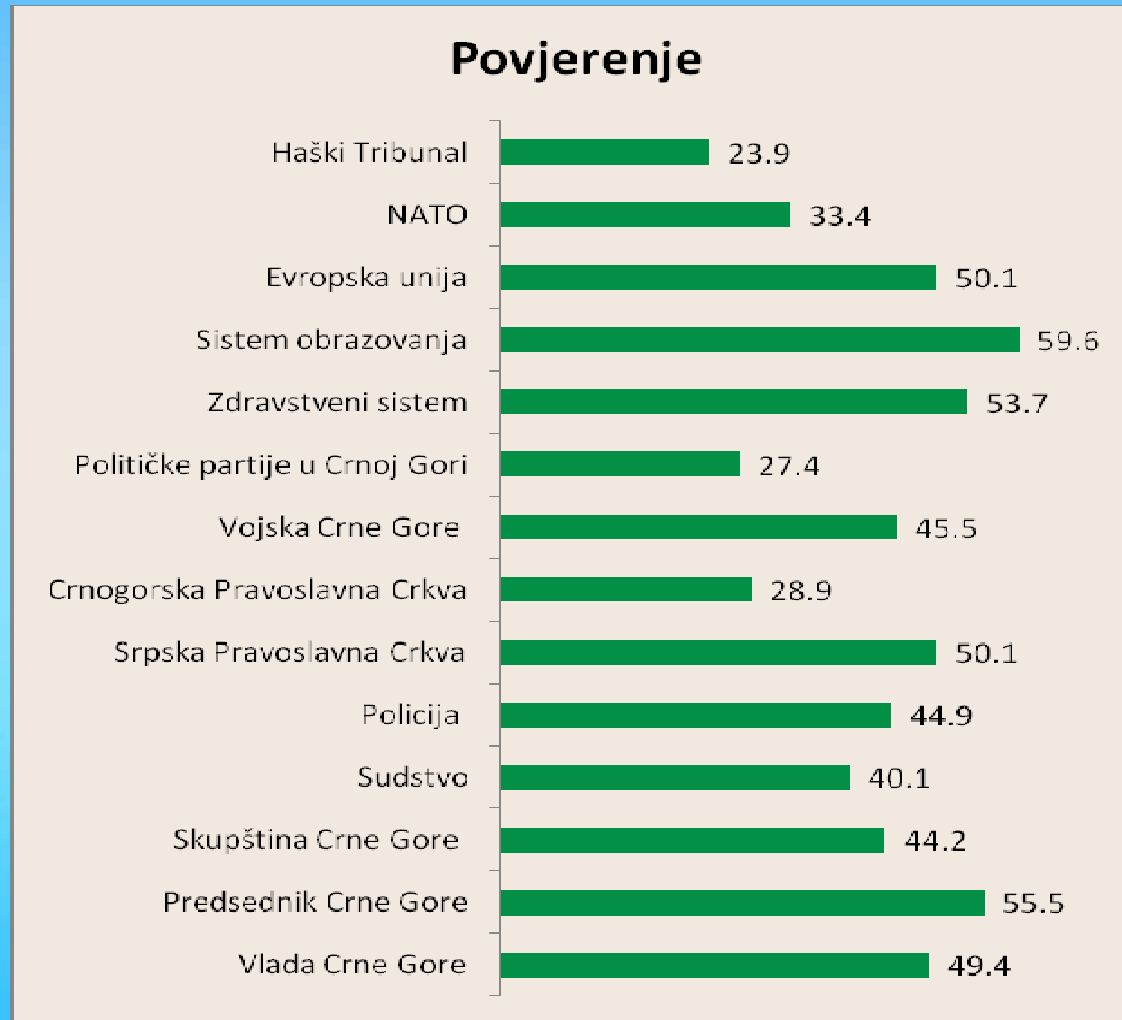
Crna Gora krenula: Komparacija 2009-2010

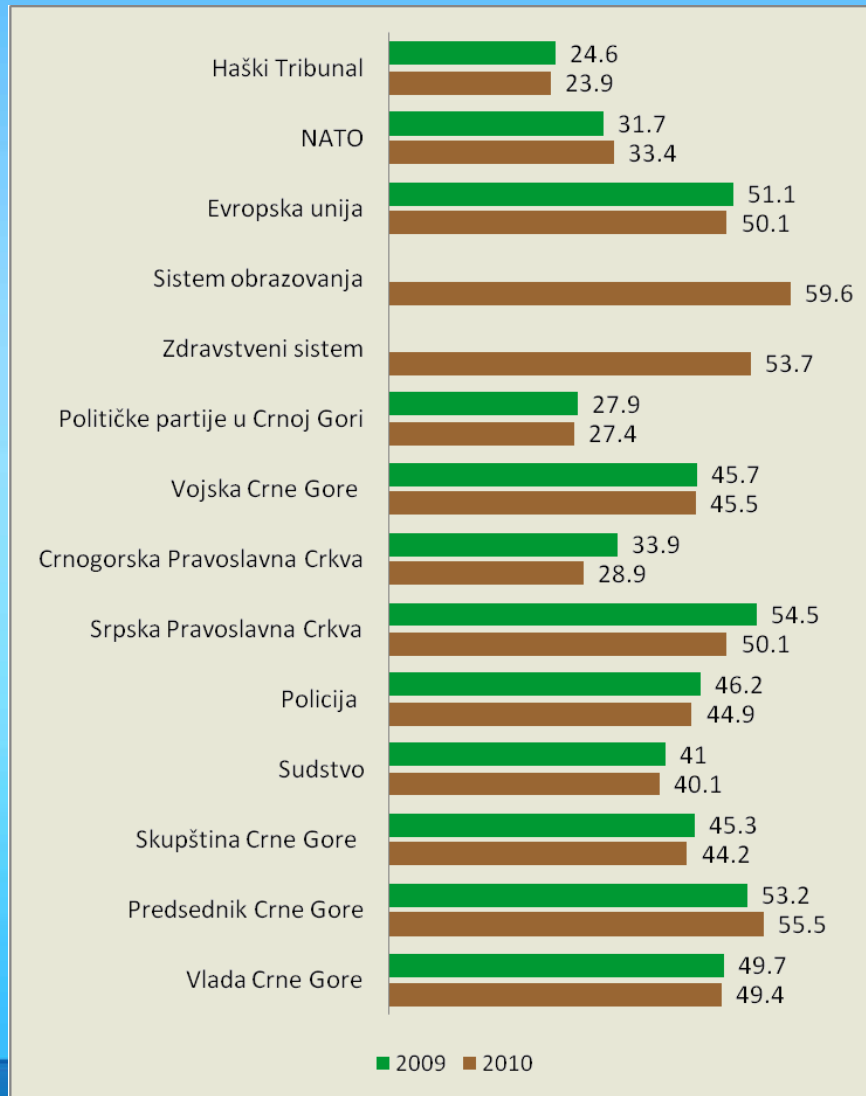
Povjerenje u institucije

STAV	Imam veliko povjerenje	Uglavnom imam povjerenja	Uglavnom nemam povjerenja	Uopšte nemam povjerenja	Nemam mišljenje o tome
1. Vlada Crne Gore	19.6	29.8	17.7	19.7	13.2
2. Predsjednik Crne Gore	25.6	29.9	13.9	18.8	11.8
3. Skupština Crne Gore	15.4	28.8	20.4	20.9	14.5
4. Sudstvo	12.0	28.1	23.7	21.5	14.7
5. Policija	15.3	29.6	21.3	19.8	14.1
6. Srpska Pravoslavna Crkva	31.1	19.0	8.2	11.9	29.8
7. Crnogorska Pravoslavna Crkva	12.4	16.5	10.0	27.1	34.0
8. Vojska Crne Gore	14.8	30.7	14.3	16.2	24.0
9. Političke partije u Crnoj Gori	7.1	20.3	27.1	26.4	19.1
10. Zdravstveni sistem	17.0	36.7	16.6	17.3	12.3
11. Sistem obrazovanja	20.2	39.4	14.1	12.9	13.5
12. Evropska unija	20.4	29.7	11.3	19.4	19.3
13. NATO	14.4	19.0	12.0	30.0	24.7
14. Haški Tribunal	9.2	14.7	12.4	37.1	26.6

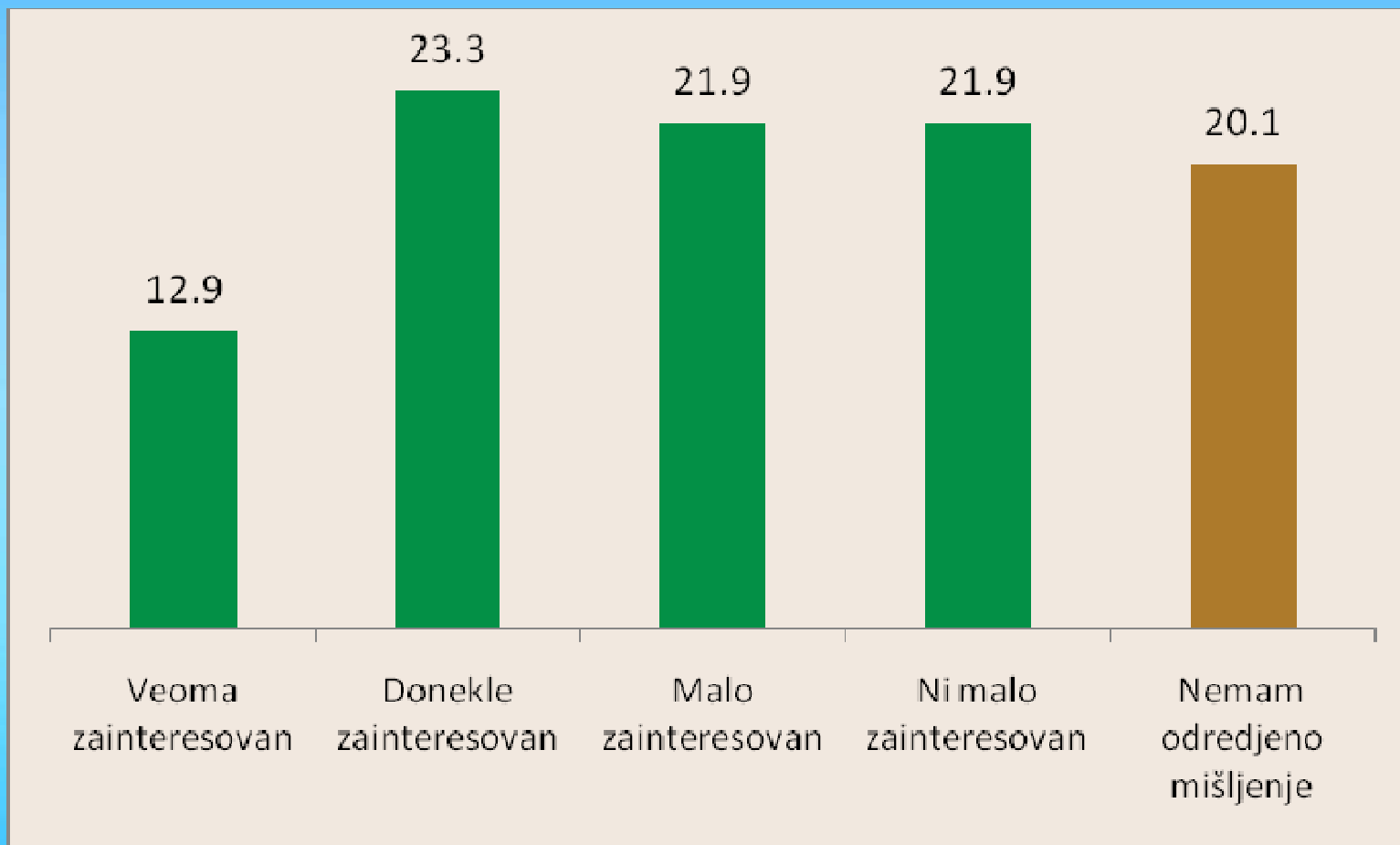
Povjerenje u institucije - kumulativno

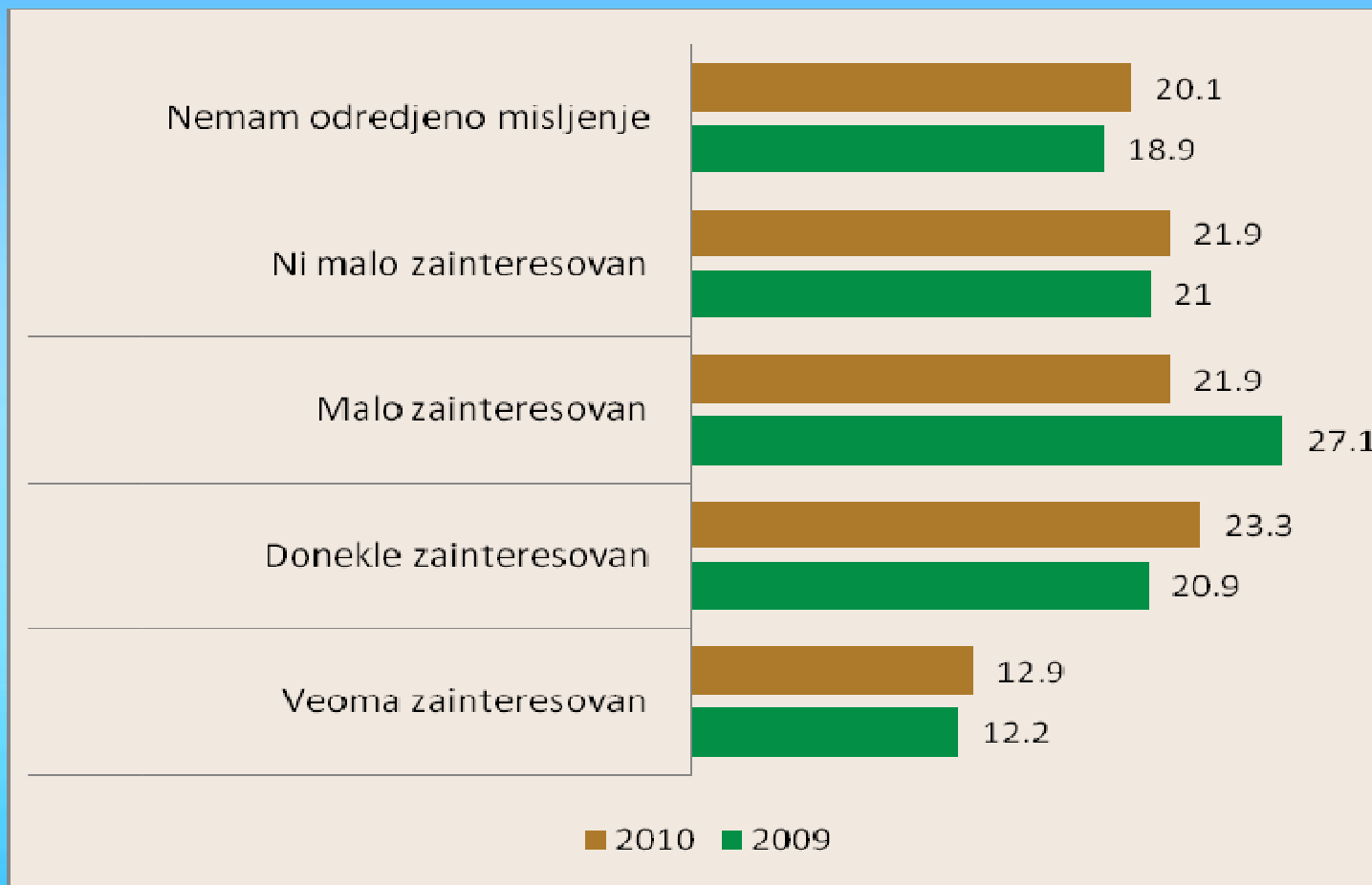
Povjerenje komparacija 2009-2010

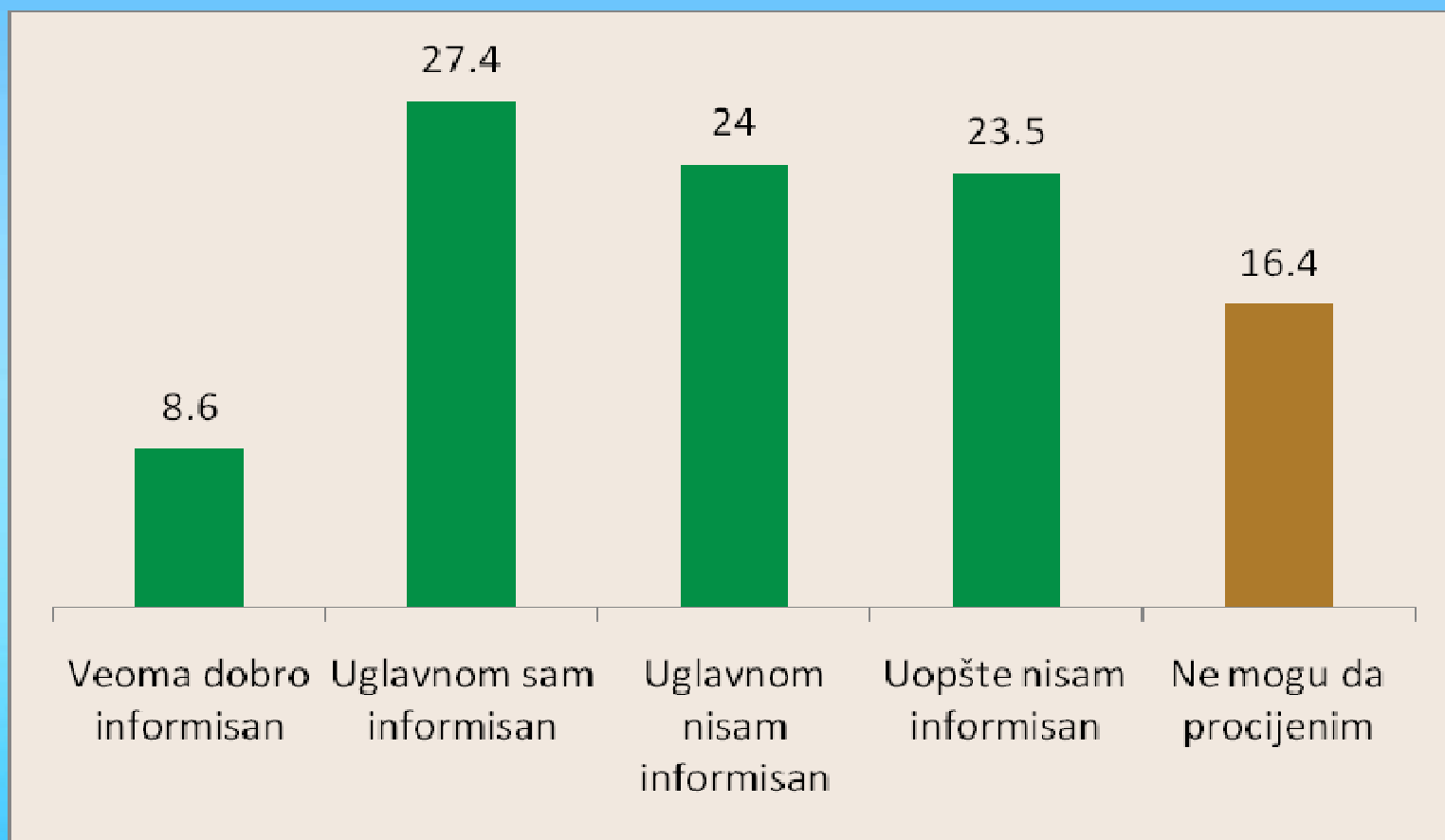
Kako ocjenjujete Vaše interesovanje kada je riječ o pitanjima vojske i odbrane?

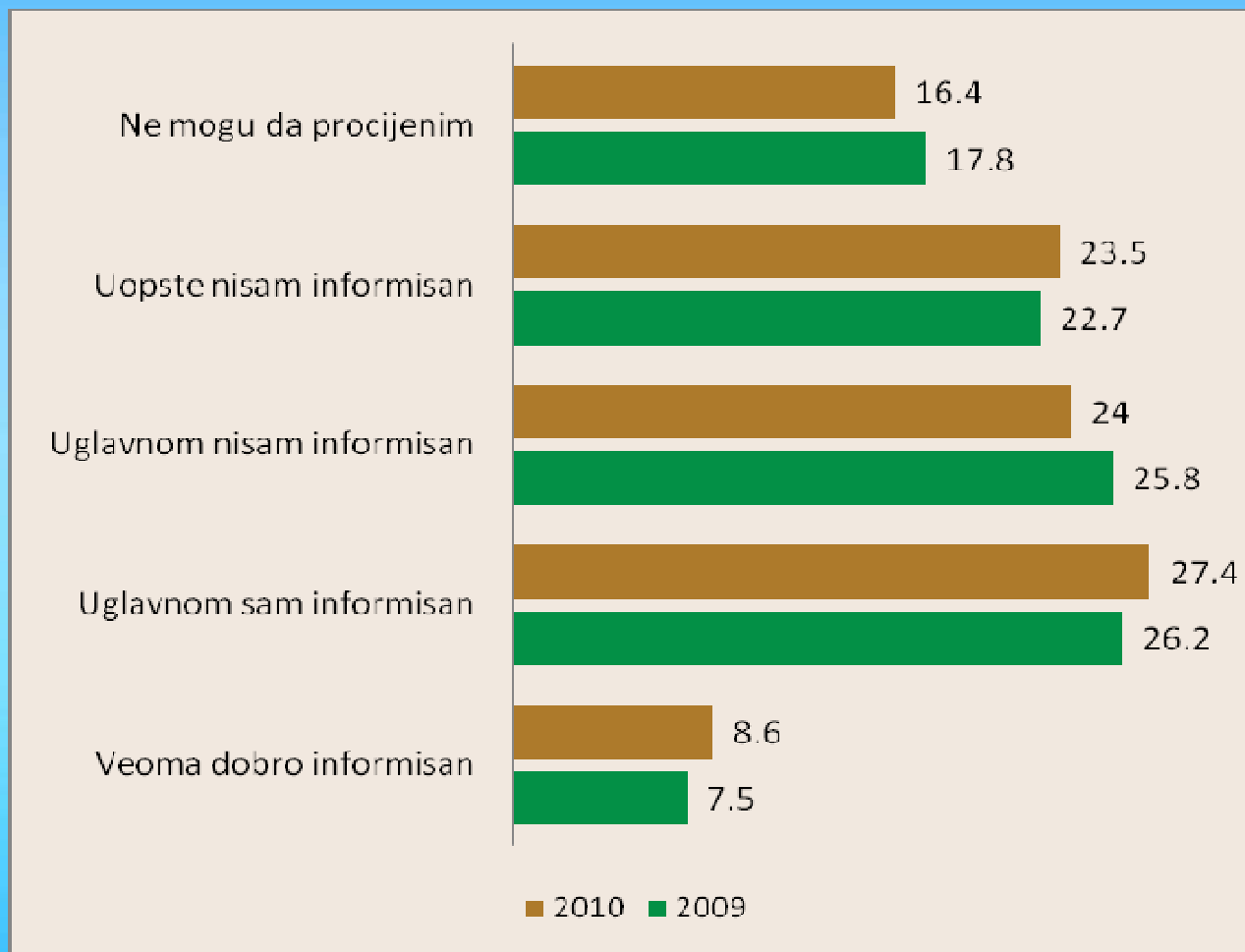
Interesovanje za pitanja vojske i odbrane: 2009-2010

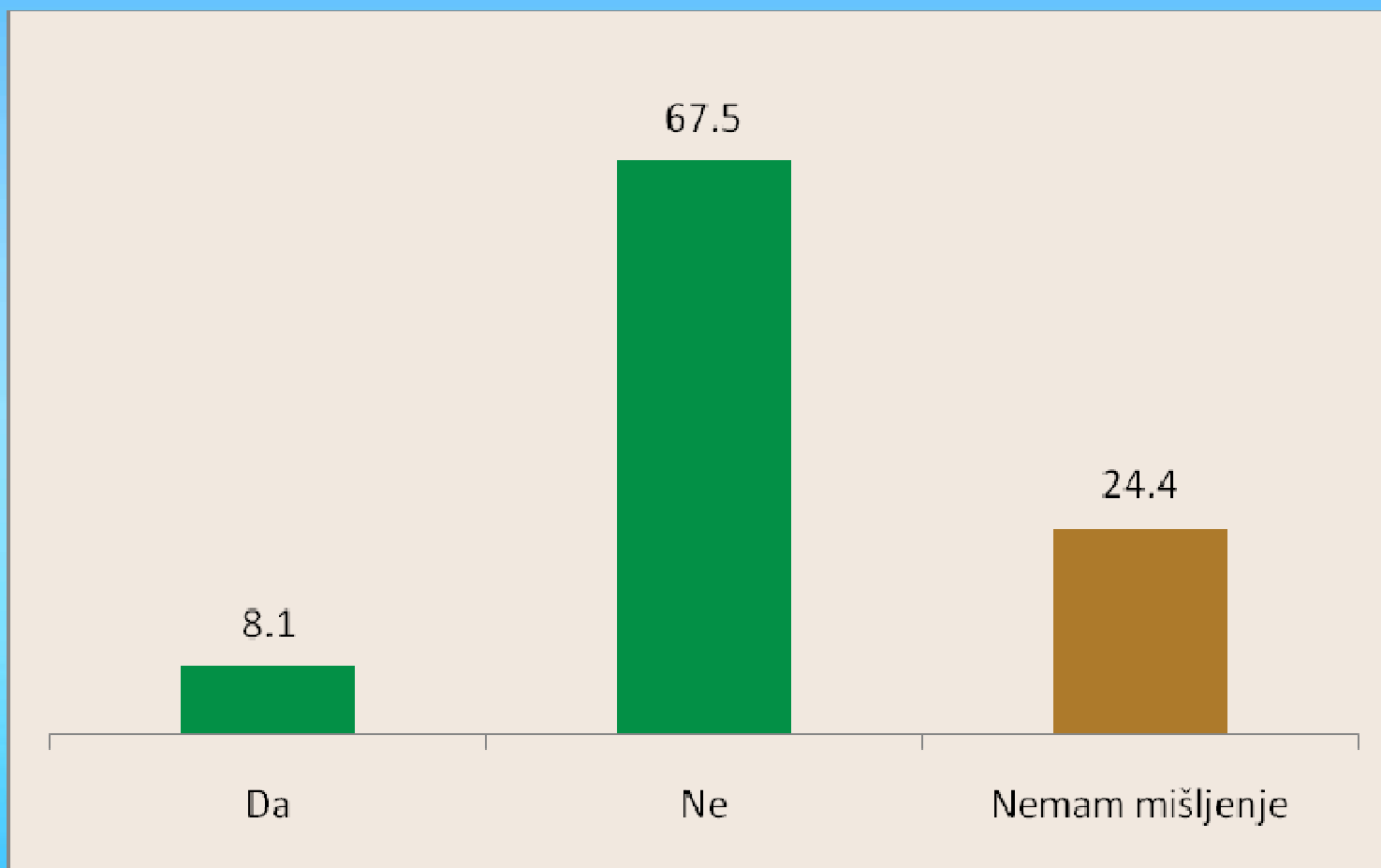
Molimo Vas da ocijenite Vašu informisanost o događajima u vojsci i odbrani Crne Gore?

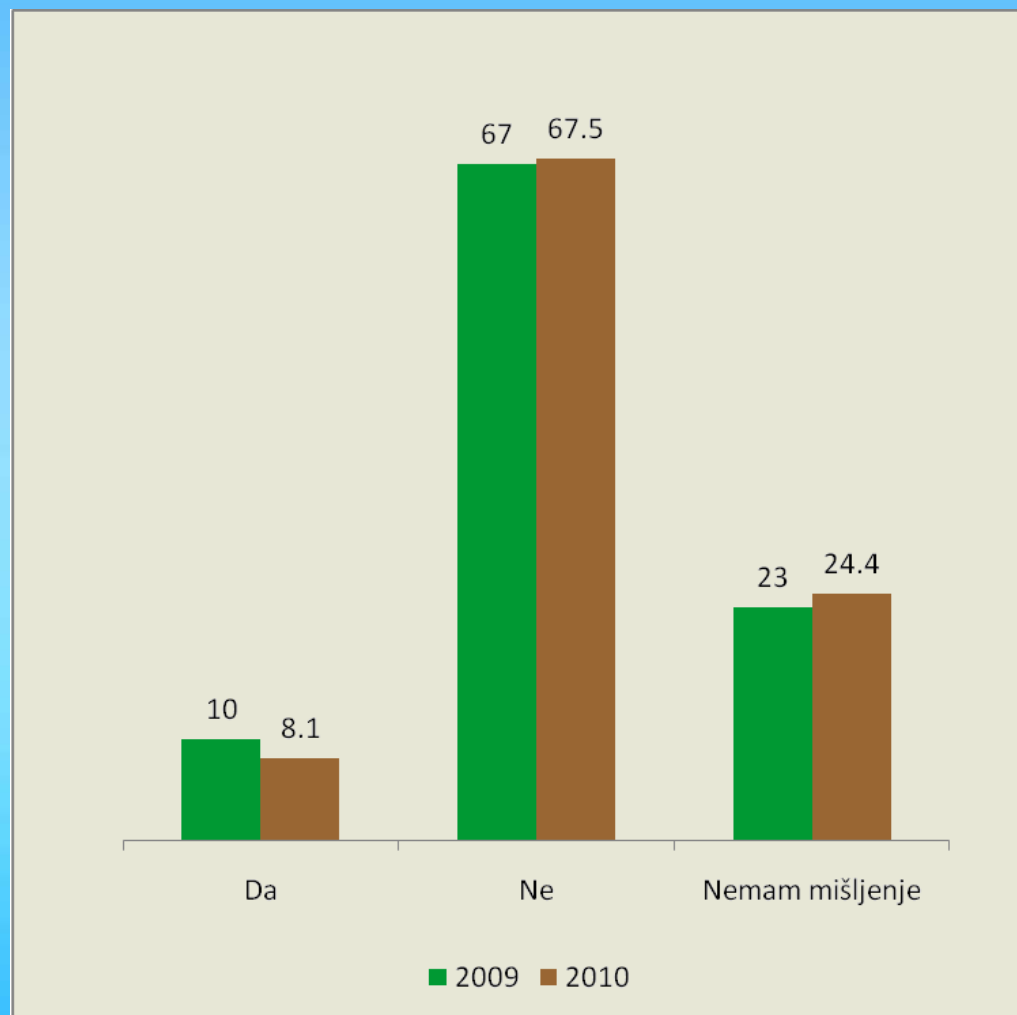
Informisanost o pitanjima vojske i obrane: 2009-2010

Da li po Vašem mišljenju trenutno postoji rizik od vojne agresije na Crnu Goru?

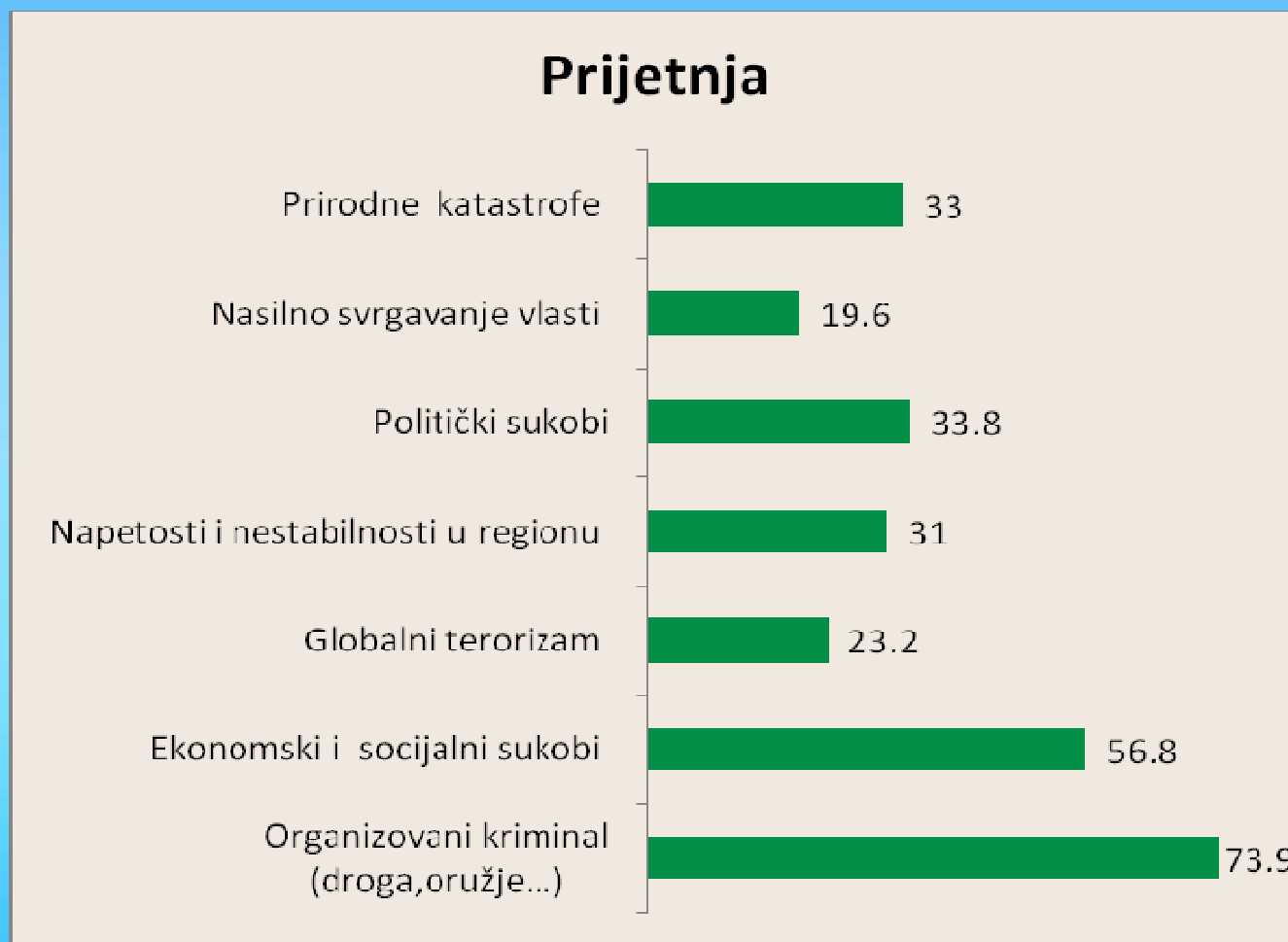
Da li po Vašem mišljenju trenutno postoji rizik od vojne agresije na Crnu Goru: komparacija 2009-2010

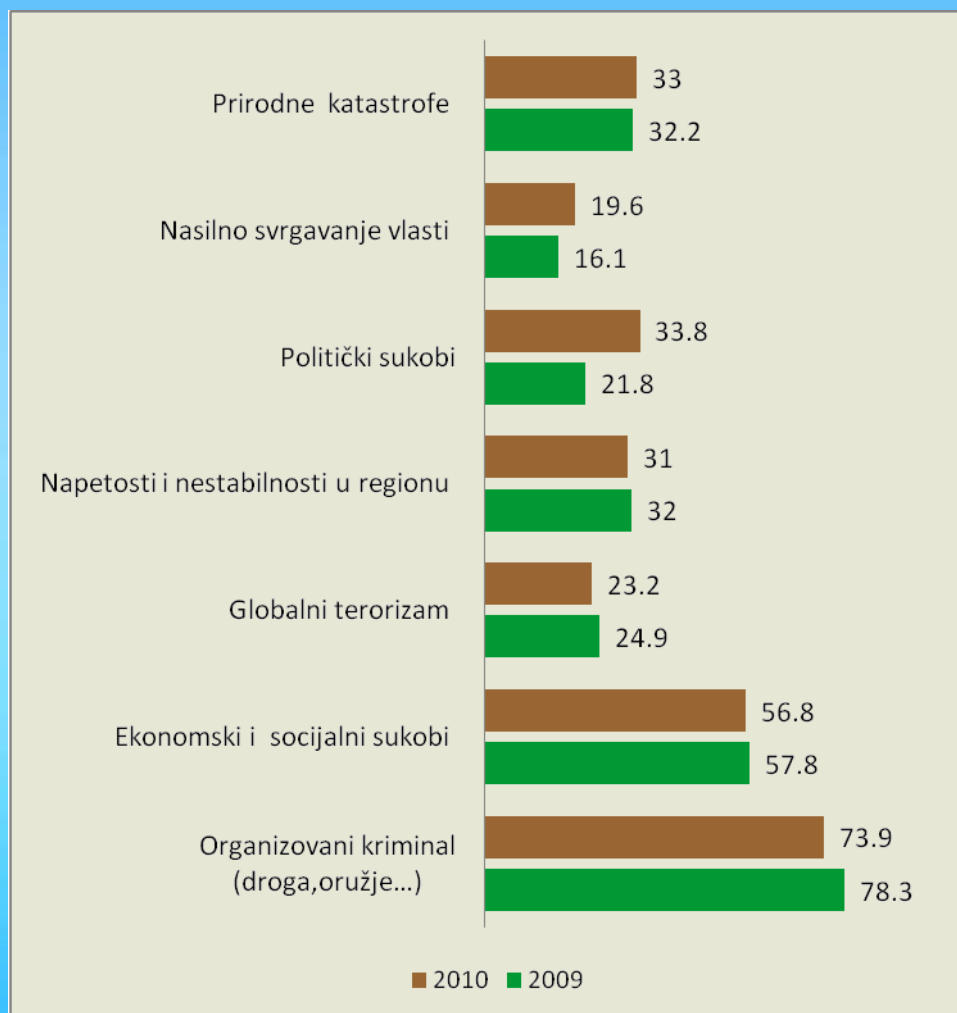
Glavne prijetnje po bezbjednost Crne Gore

PRIJETNJA	Prijeti u velikoj mjeri	Uglavnom prijeti	Uglavnom ne prijeti	Ne prijeti uopšte	Nemam mišljenje o tome
1. Organizovani kriminal (droga,oružje...)	48.5	25.4	9.2	7.7	9.1
2. Ekonomski i socijalni sukobi	25.9	30.9	19.1	11.0	13.1
3.Globalni terorizam	8.5	14.7	33.3	22.4	21.2
4. Napetosti i nestabilnosti u regionu	10.6	20.4	33.2	18.2	17.6
5. Politički sukobi	13.3	20.5	30.8	18.5	16.9
5. Nasilno svrgavanje vlasti	10.3	9.3	31.2	29.2	20.0
6. Prirodne katastrofe	11.3	21.7	28.8	15.5	22.6

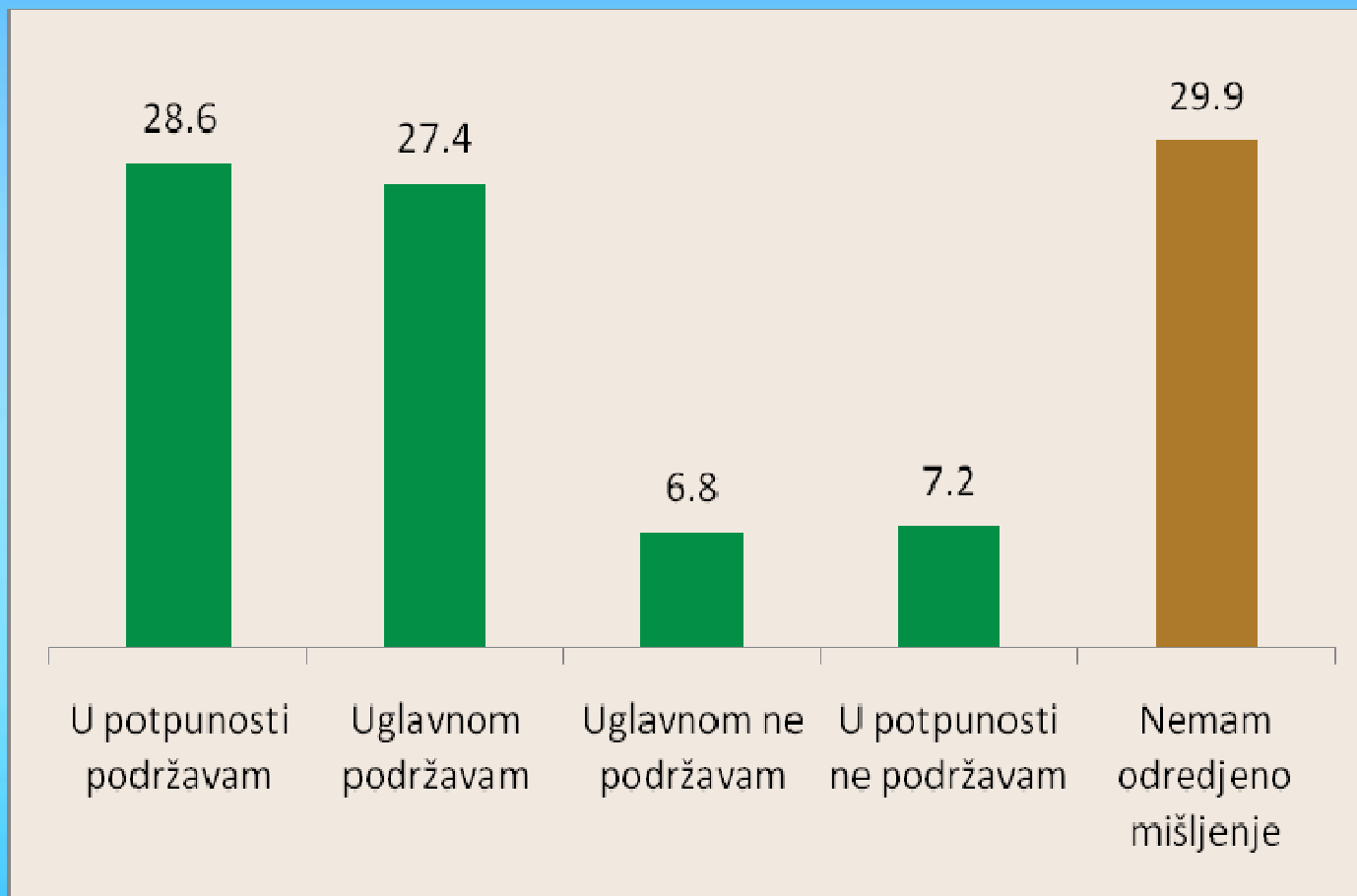
Glavne prijetnje po bezbjednost Crne Gore: kumulativno

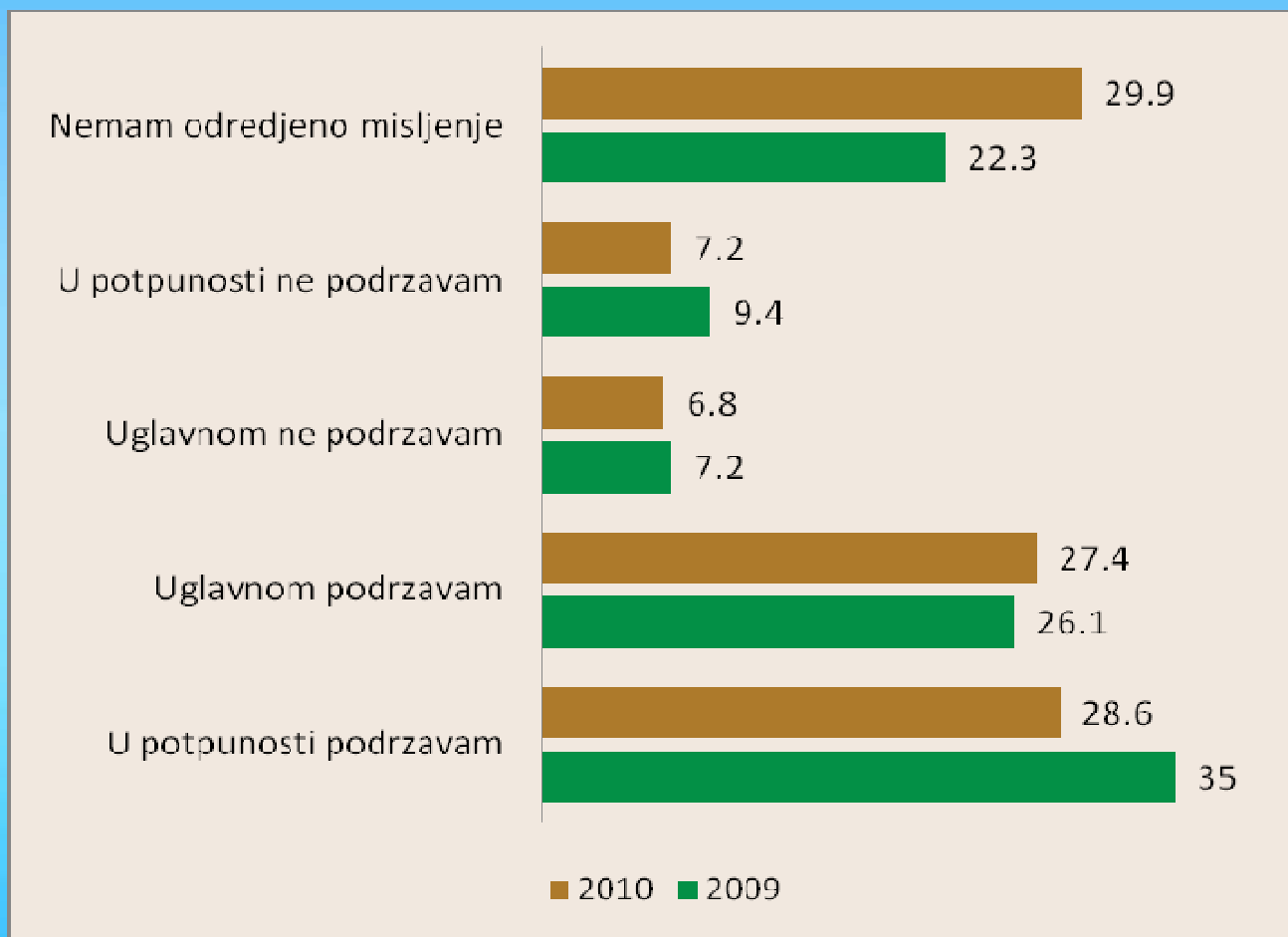
Glavne prijetnje po bezbjednost Crne Gore: 2009-2010

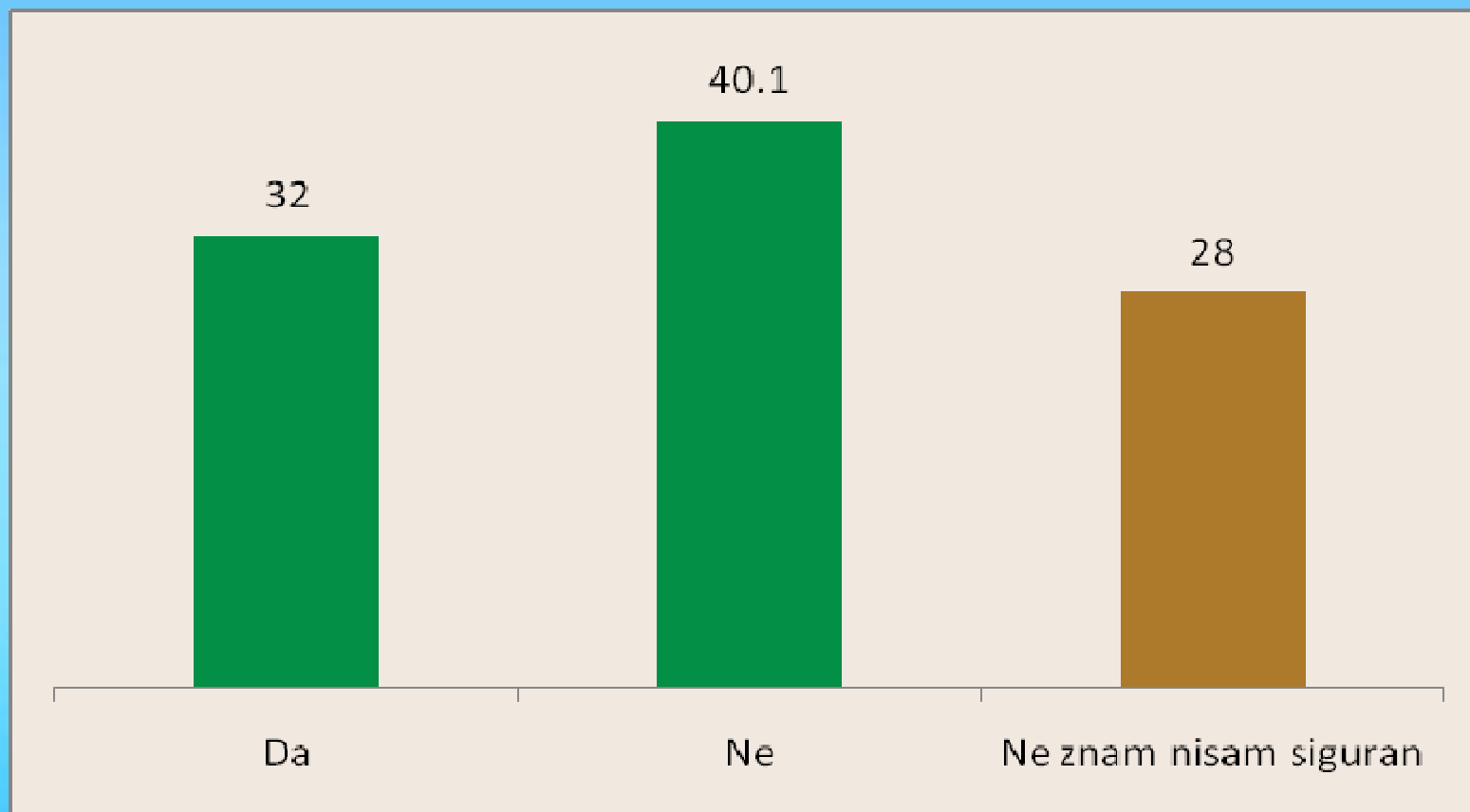
Crna Gora je pristupila Partnerstvu za Mir kakav je Vaš stav po tom pitanju?

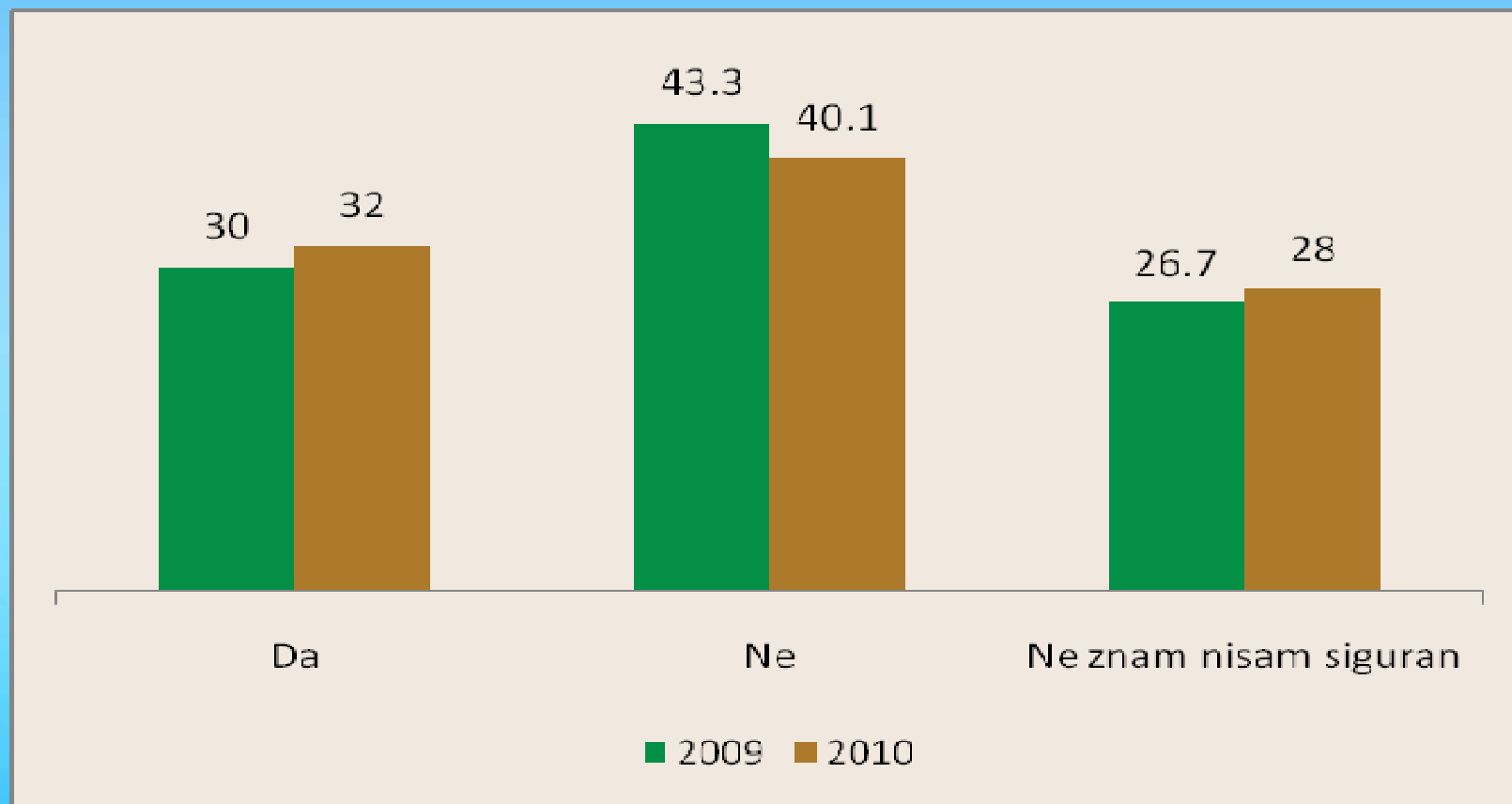
Crna Gora je pristupila Partnerstvu za Mir kakav je Vaš stav po tom pitanju: 2009-2010

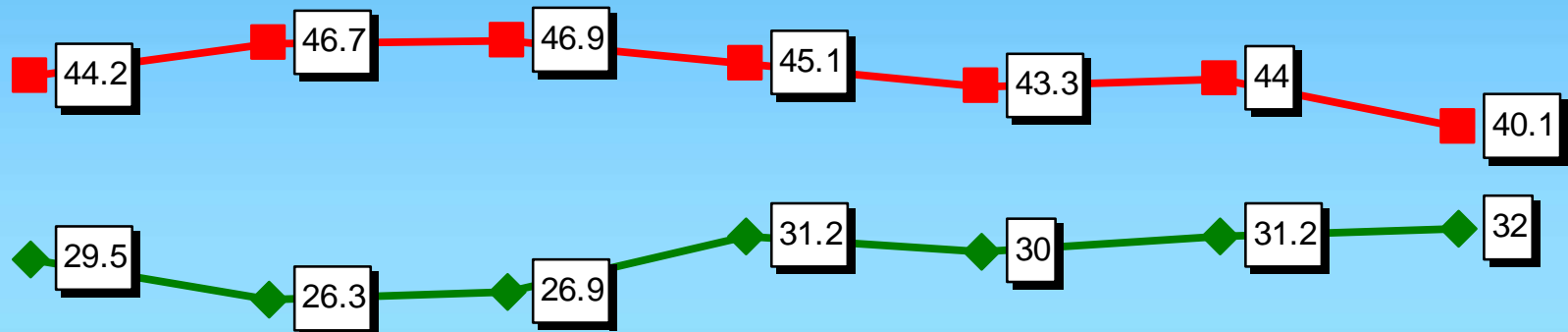
**Ukoliko bi ste sutra glasali o članstvu Crne Gore u NATO
Vaš odgovor bi bio:**

Ukoliko biste sutra glasali o članstvu Crne Gore u NATO Vaš odgovor bi bio: 2009-2010

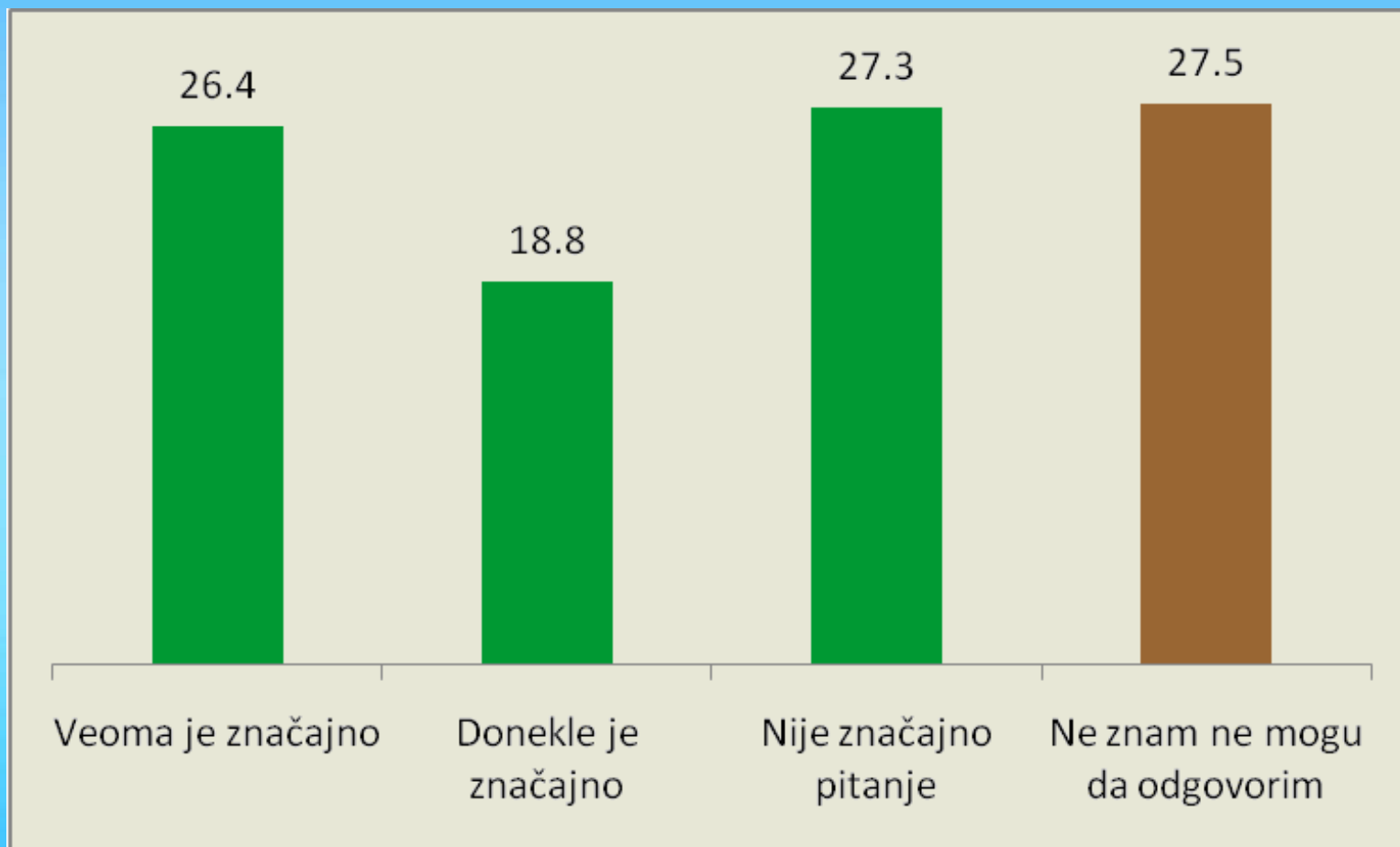
TREND: DA na referendumu ZA i PROTIV NATO

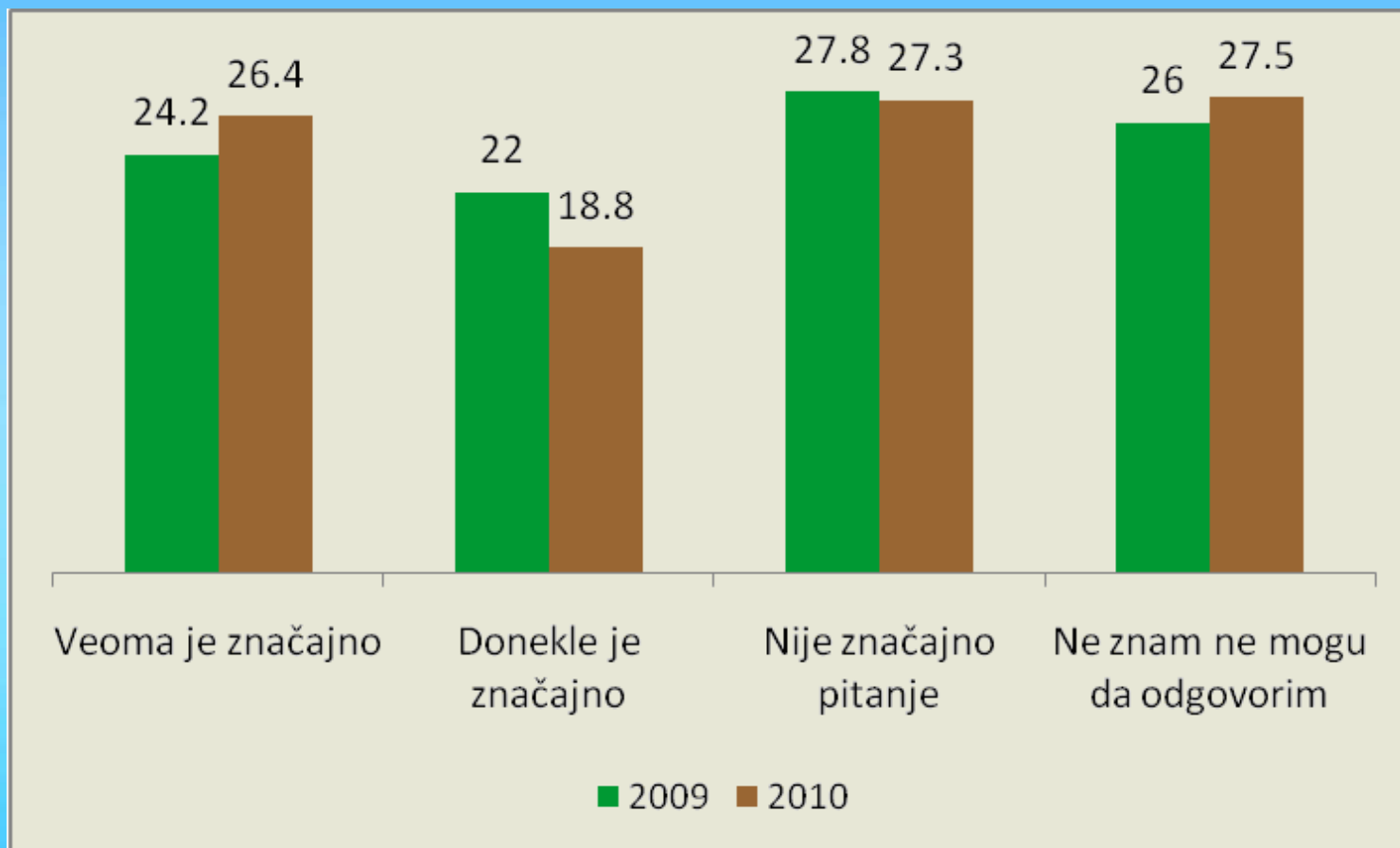
Feb '08. Jun '08. Nov '08. Mar '09. Jun '09. Oct '09. Jul '10.

◆ DA ■ NE

Koliko je, po Vama, značajno pitanje integracije Crne Gore u NATO:

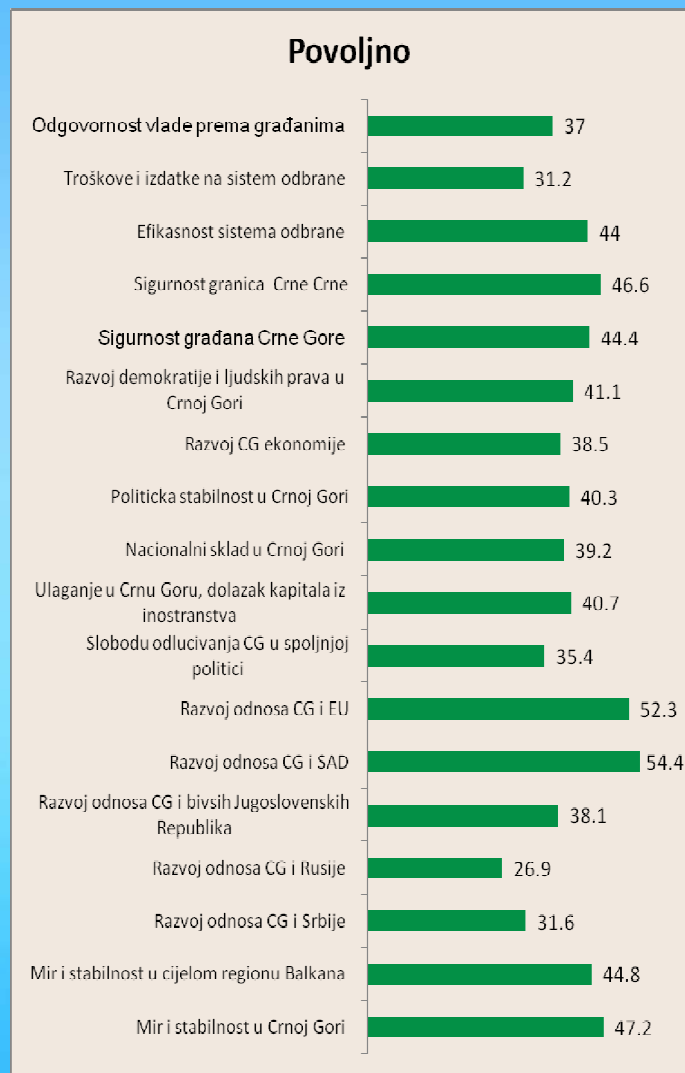
Koliko je, po Vama, značajno pitanje integracije Crne Gore u NATO: 2009-2010

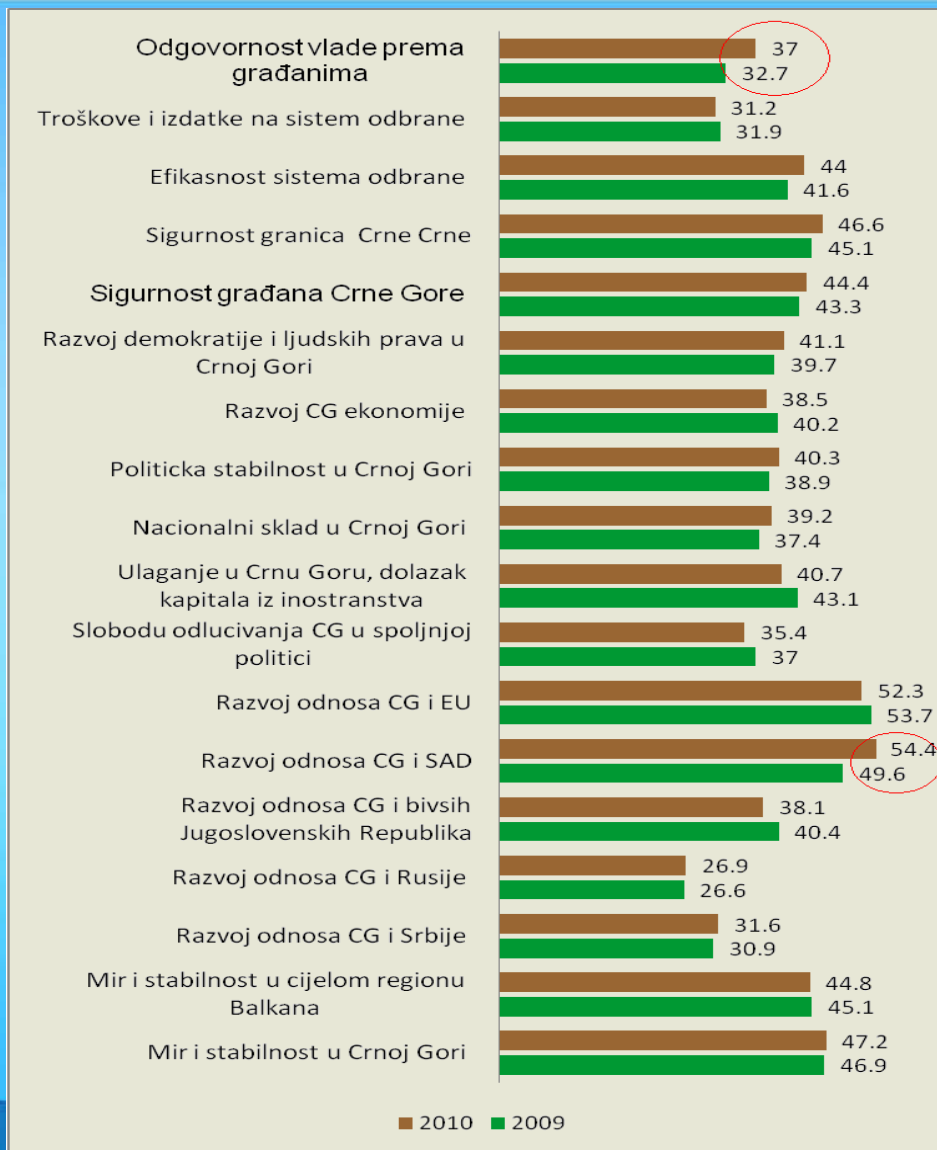
Ako bi Crna Gora pristupila NATO savezu, kako bi se to odrazilo, prema Vašoj procjeni, na slijedeće oblasti:

STAV	Vrlo povoljno	Uglavnom povoljno	Uglavnom nepovoljno	Vrlo nepovoljno	Nemam mišljenje o tome
1. Mir i stabilnost u Crnoj Gori	22.4	24.8	12.5	10.9	29.3
2. Mir i stabilnost u cijelom regionu Balkana	19.8	25.0	13.0	9.2	33.1
3. Razvoj odnosa CG i Srbije	11.4	20.2	18.4	16.9	33.0
4. Razvoj odnosa CG i Rusije	9.1	17.8	18.8	17.0	37.4
5. Razvoj odnosa CG i bivših Jugoslovenskih Republika	14.3	23.8	14.0	9.0	38.9
6. Razvoj odnosa CG i SAD	27.4	27.0	4.7	5.8	35.2
7. Razvoj odnosa CG i EU	26.9	25.4	6.3	6.6	34.8
8. Slobodu odlučivanja CG u spoljnoj politici	14.6	20.8	14.2	13.7	36.7
9. Ulaganje u Crnu Goru, dolazak kapitala iz inostranstva	17.8	22.9	12.2	10.9	36.2
10. Nacionalni sklad u Crnoj Gori	15.3	23.9	12.3	12.8	35.7
11. Politicka stabilnost u Crnoj Gori	15.4	24.9	13.2	11.9	34.7
12. Razvoj CG ekonomije	15.9	22.6	14.5	10.7	36.4
13. Razvoj demokratije i ljudskih prava u Crnoj Gori	16.8	24.3	11.5	12.0	35.4
14. Sigurnost građana Crne Gore	20.7	23.7	10.7	11.4	33.5
15. Sigurnost granica Crne Gore	21.4	25.2	9.3	10.8	33.3
16. Efikasnost sistema odbrane	18.4	25.6	9.0	9.7	37.3
17. Troškove i izdatke na sistem odbrane	12.2	19.0	13.6	17.5	37.8
18. Odgovornost vlade prema građanima	15.0	22.0	10.0	15.0	38.0

Ako bi Crna Gora pristupila NATO savezu, kako bi se to odrazilo, prema Vašoj procjeni, na slijedeće oblasti - kumulativno

Ako bi Crna Gora pristupila NATO savezu, kako bi se to odrazilo, prema Vašoj procjeni, na slijedeće oblasti – komparacija 2009-2010

Po Vašem mišljenju, NATO predstavlja ?

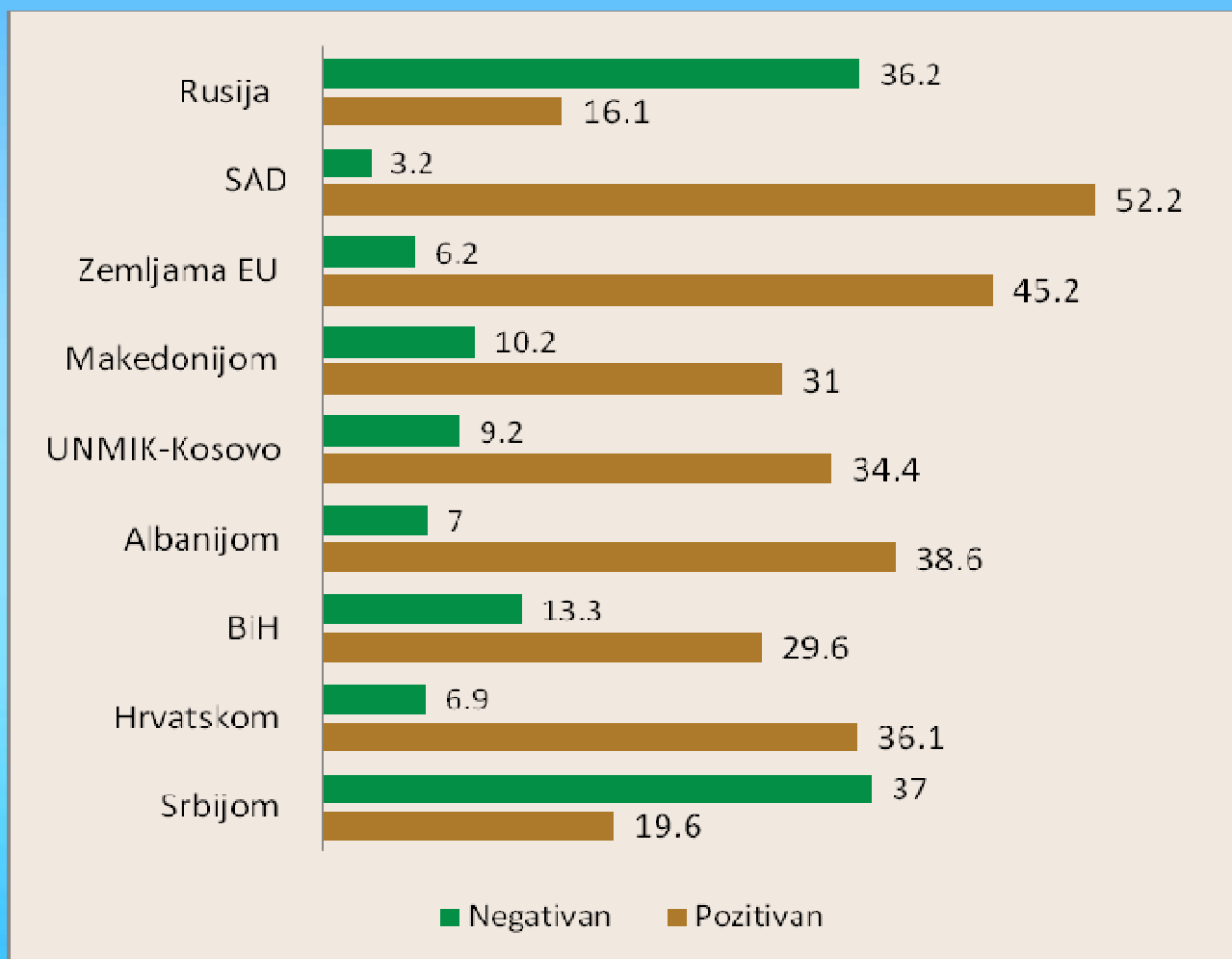
Po Vašem mišljenju, NATO predstavlja: komparacija 2009-2010

Po Vašem mišljenju kakav uticaj, bi članstvo u NATO moglo imati na odnose sa slijedećim državama?

STAV	Pozitivan	Negativan	Bez uticaja	Nemam mišljenje
1. Srbijom	19.6	37.0	19.0	24.5
2. Hrvatskom	36.1	6.9	26.1	30.8
3. BiH	29.6	13.3	26.1	31.0
4. Albanijom	38.6	7.0	23.5	30.9
5. UNMIK-Kosovo	34.4	9.2	23.0	33.4
6. Makedonijom	31.0	10.2	26.2	32.6
7. Zemljama EU	45.2	6.2	19.1	29.6
8. SAD	52.2	3.2	15.9	28.7
9. Rusija	16.1	36.2	17.3	30.4

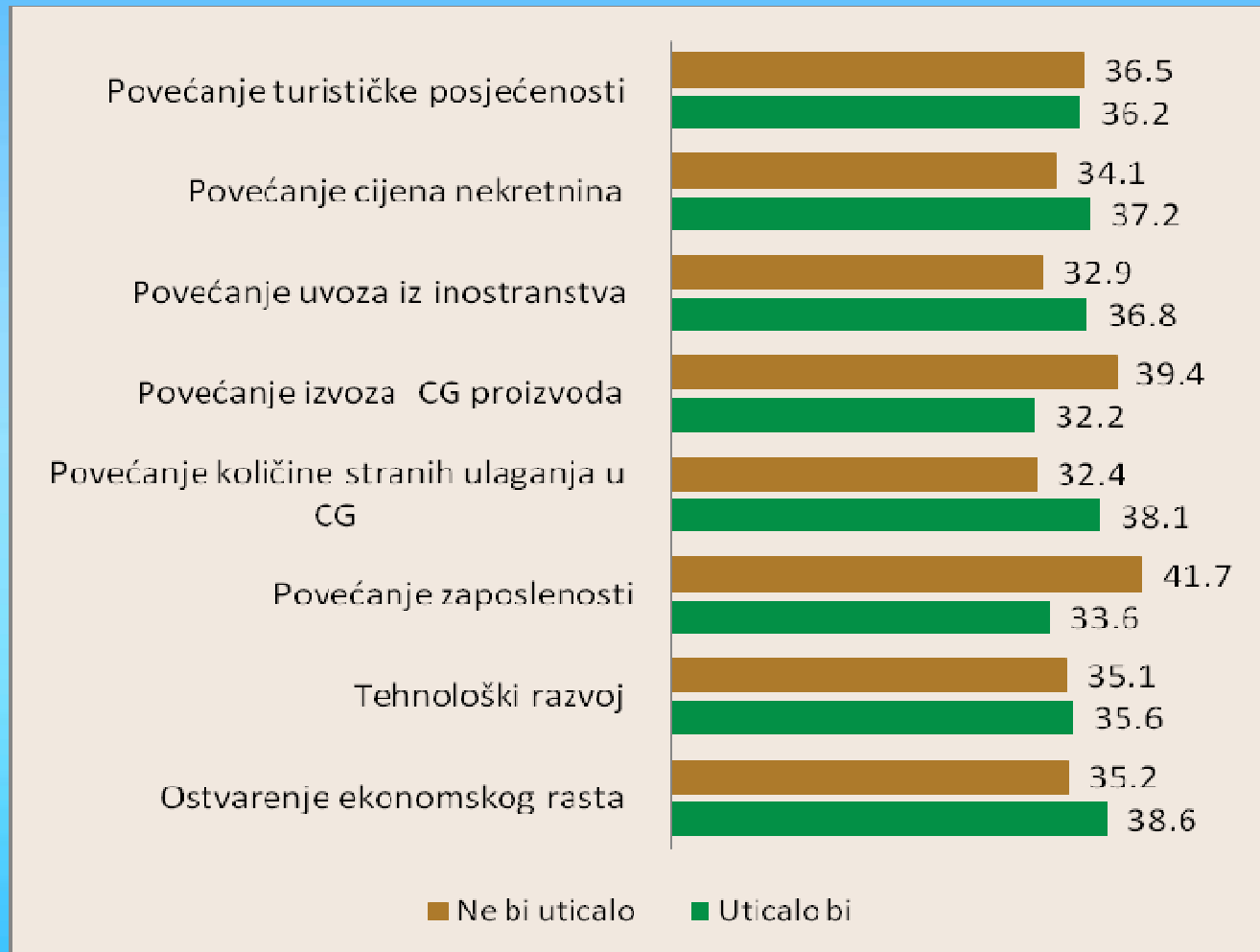
Po Vašem mišljenju kakav uticaj, bi članstvo u NATO moglo imati na odnose sa slijedećim državama?

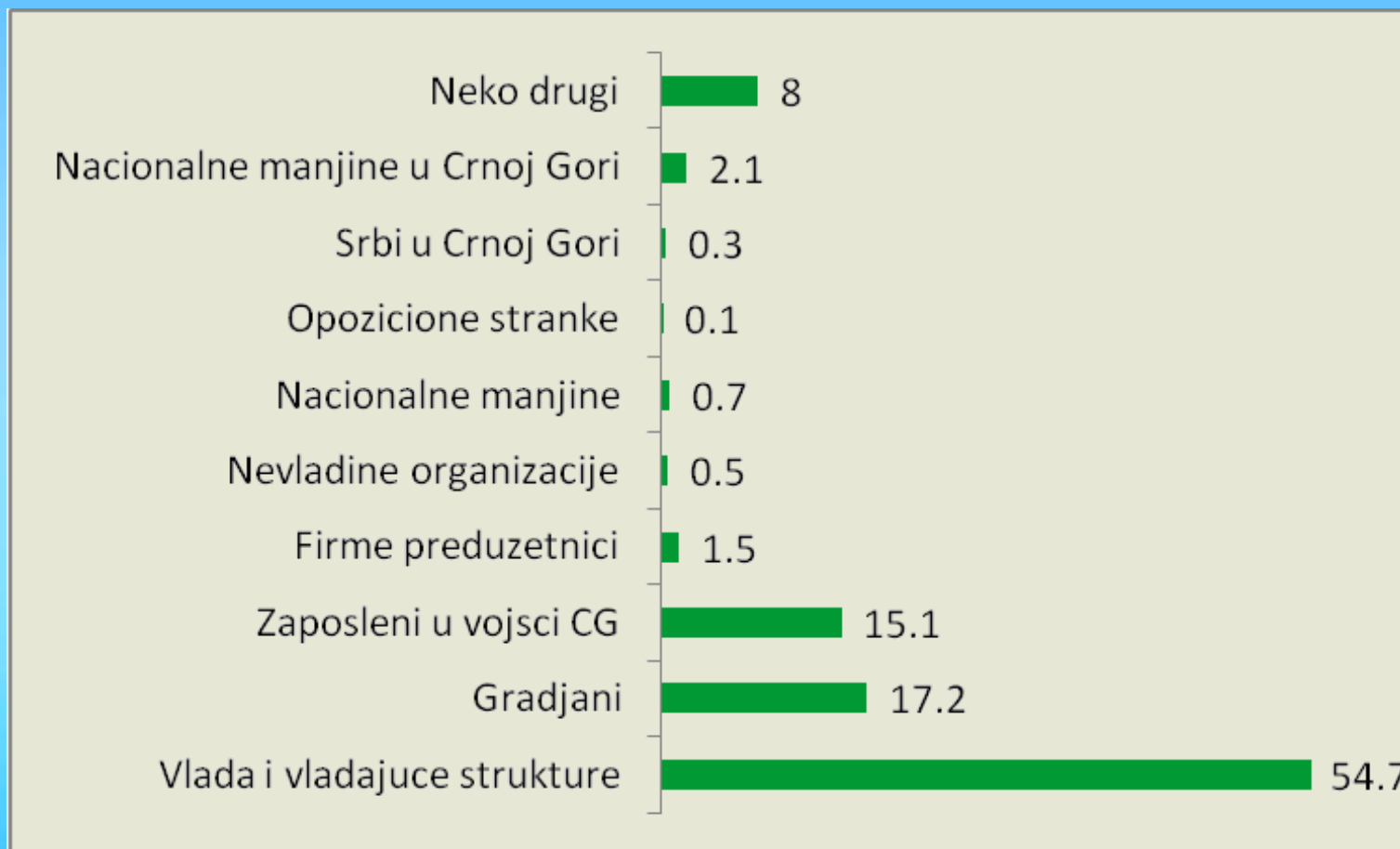
Da li bi ulazak Crne Gore u NATO imao određene posljedice na:

Ekonomske posljedice na:	Veoma bi uticalo	Uglavnom bi uticalo	Uglavnom ne bi uticalo	Uopšte ne bi uticalo	Nemam mišljenje o tome
Ostvarenje ekonomskog rasta	15.4	23.2	21.8	13.4	26.2
Tehnološki razvoj	13.1	22.5	21.3	13.8	29.3
Povećanje zaposlenosti	13.1	20.5	22.9	18.8	24.7
Povećanje količine stranih ulaganja u CG	15.5	22.6	17.3	15.1	29.5
Povećanje izvoza CG proizvoda	12.7	19.5	21.7	17.7	28.3
Povećanje uvoza iz inostranstva	14.5	22.3	17.6	15.3	30.2
Povećanje cijena nekretnina	13.7	23.5	18.8	15.3	28.7
Povećanje turističke posjećenosti	14.6	21.6	17.7	18.8	27.3

Da li bi ulazak Crne Gore u NATO imao određene posljedice na:

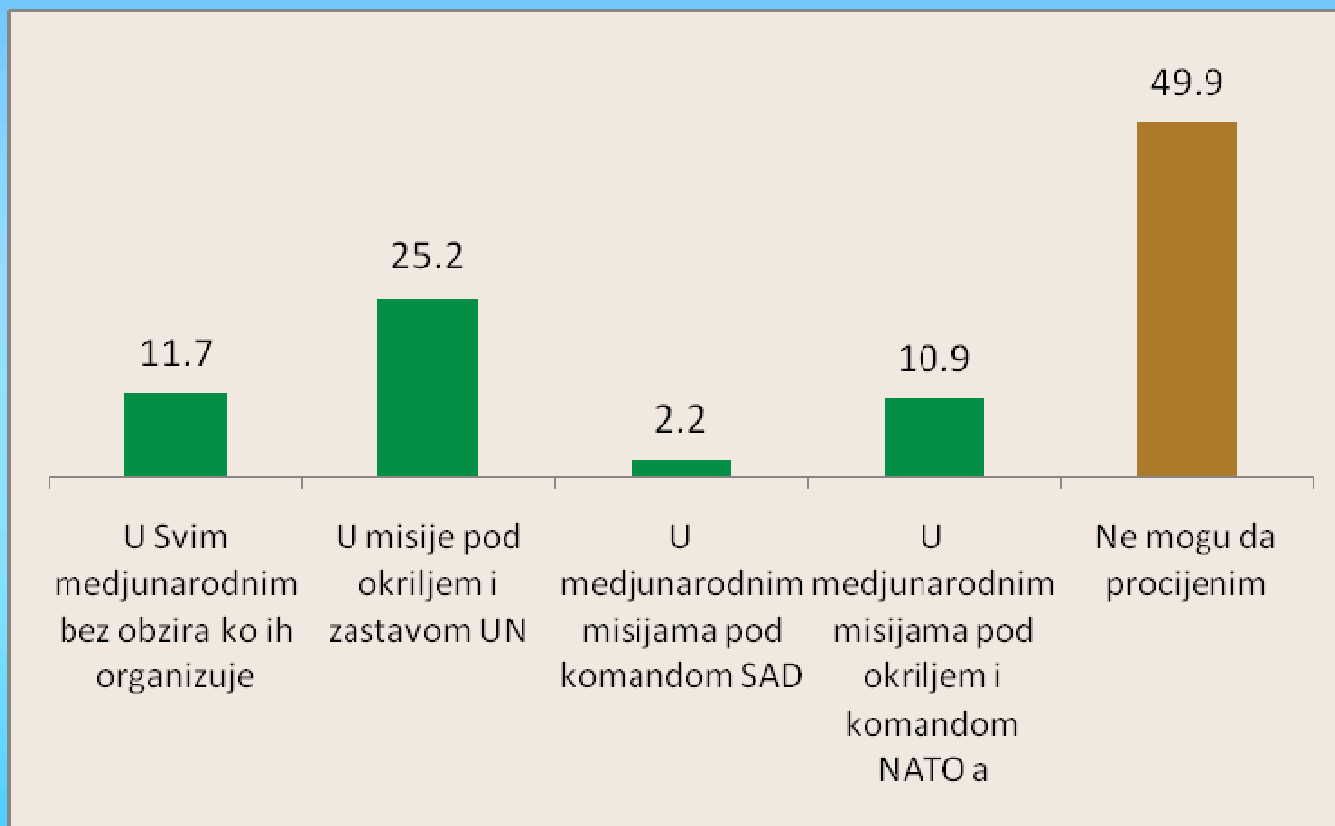
Ko bi po vašem mišljenju imao najviše koristi od ulaska u NATO?

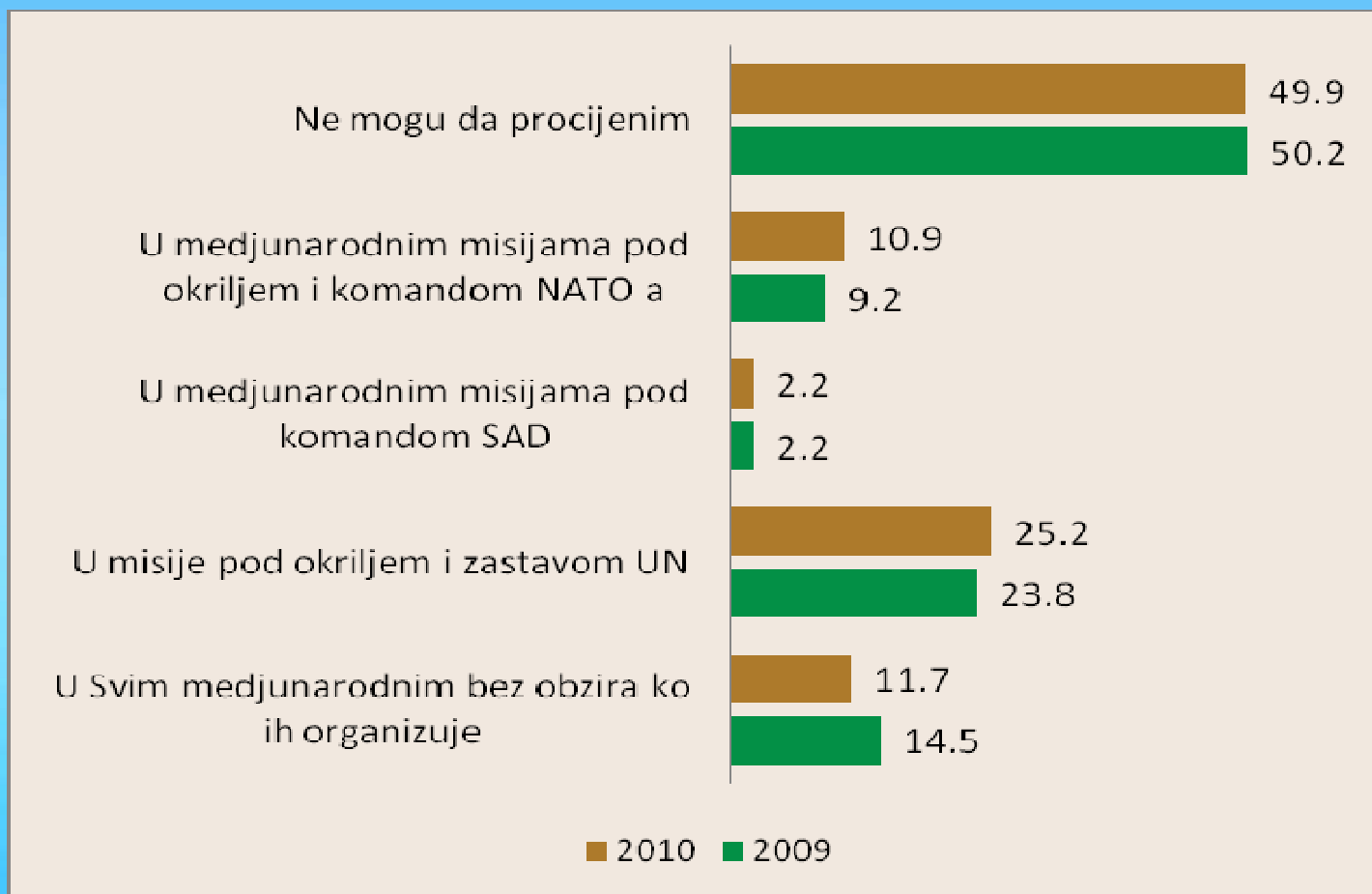
Ko bi po vašem mišljenju imao najviše koristi od ulaska u NATO: komparacija 2009-2010

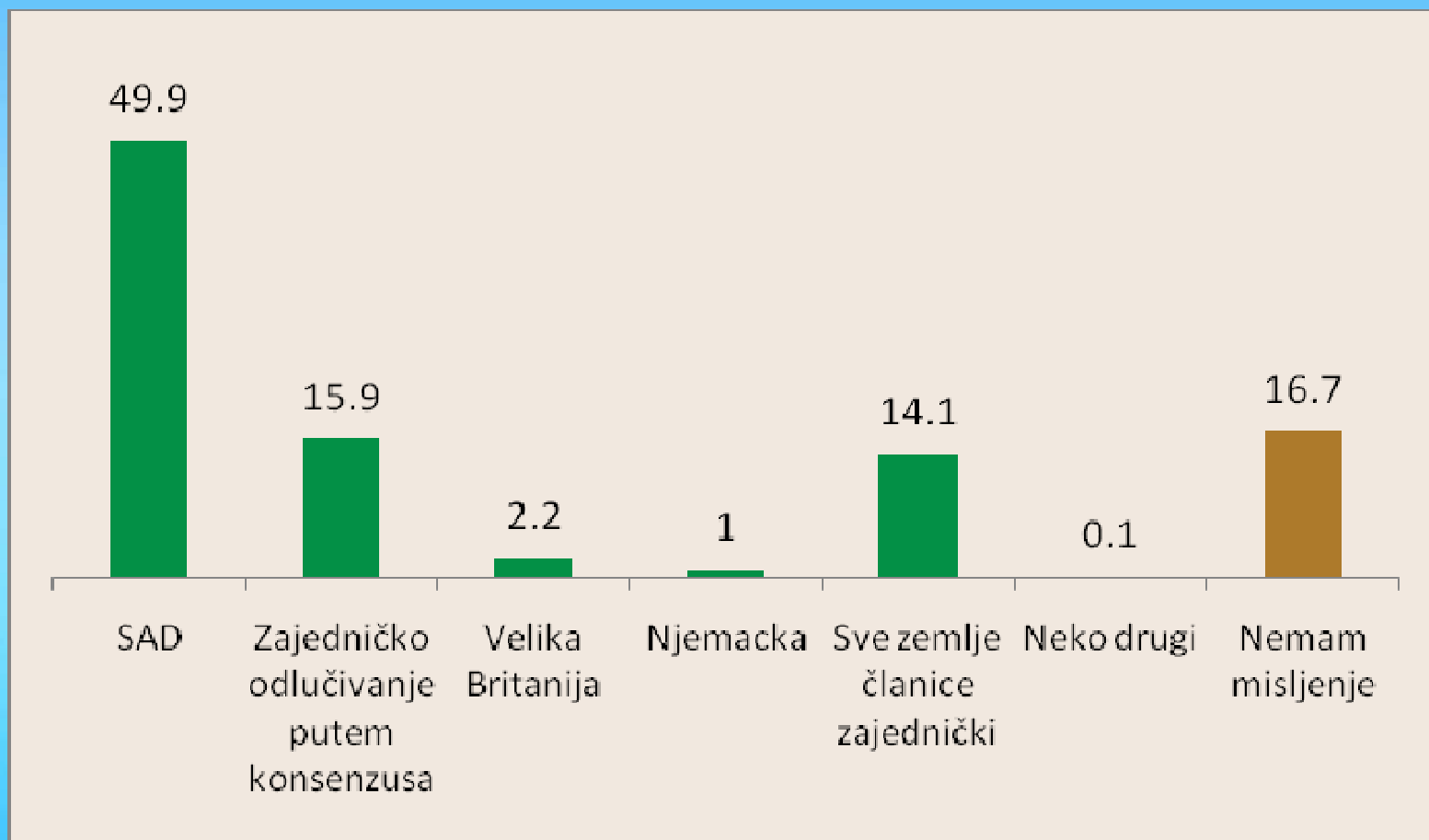
U kojim mirovnim operacijama naša vojska treba da bude uključena?

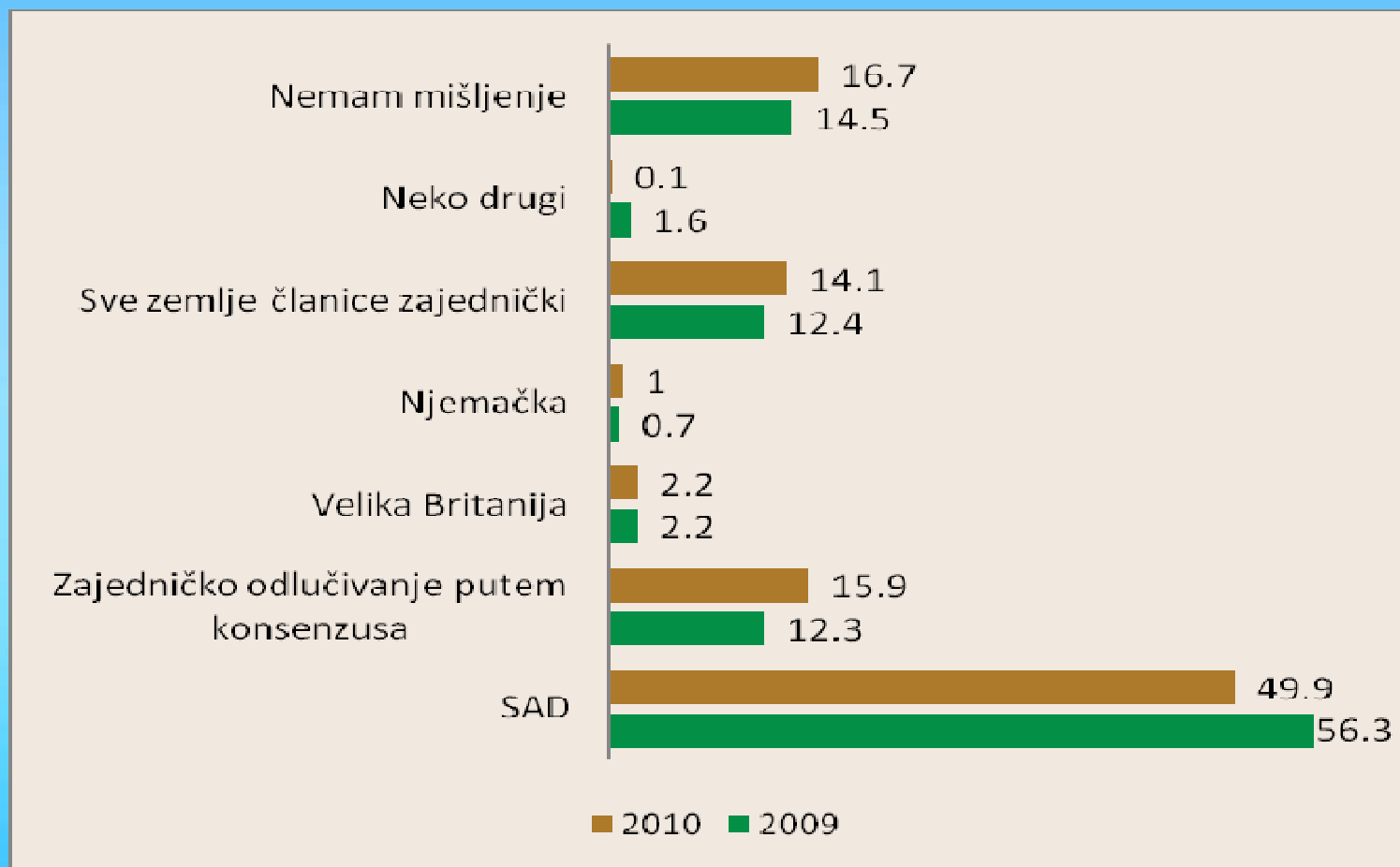
U kojim mirovnim operacijama naša vojska treba da bude uključena: komparacija 2009-2010

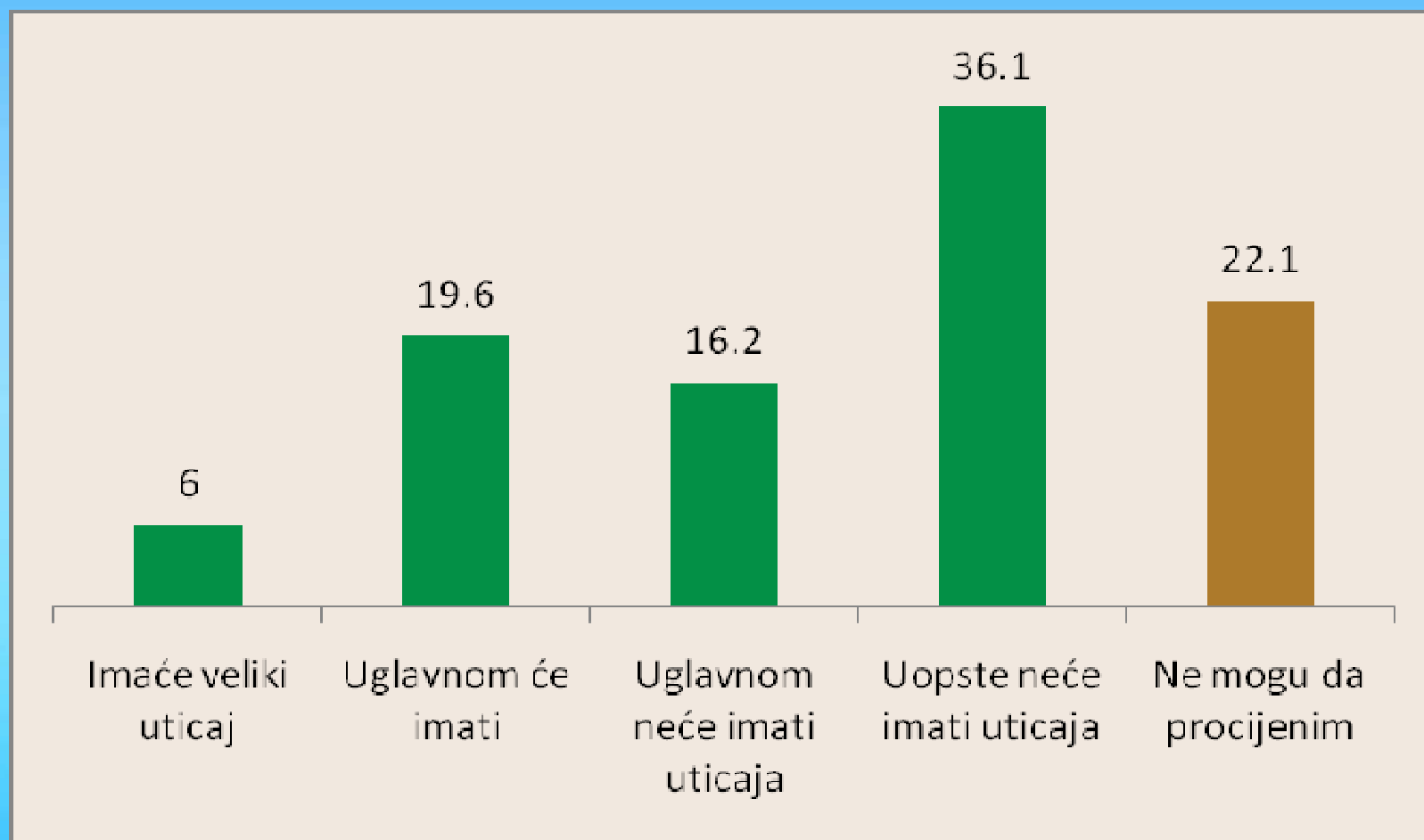
Ko, po Vašem mišljenju odlučuje u NATO-u ?

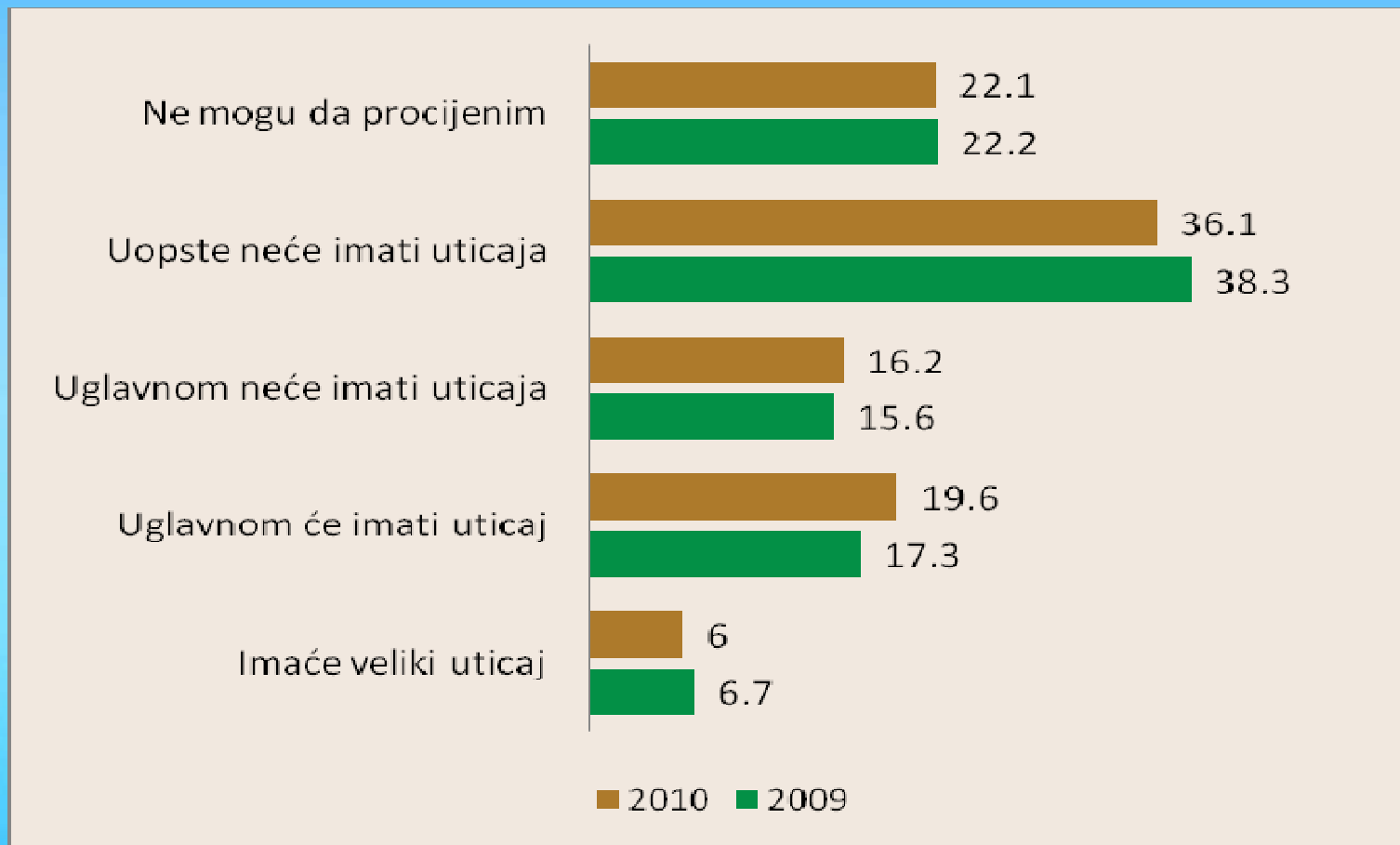
Ko, po Vašem mišljenju odlučuje u NATO-u – komparacija 2009-2010

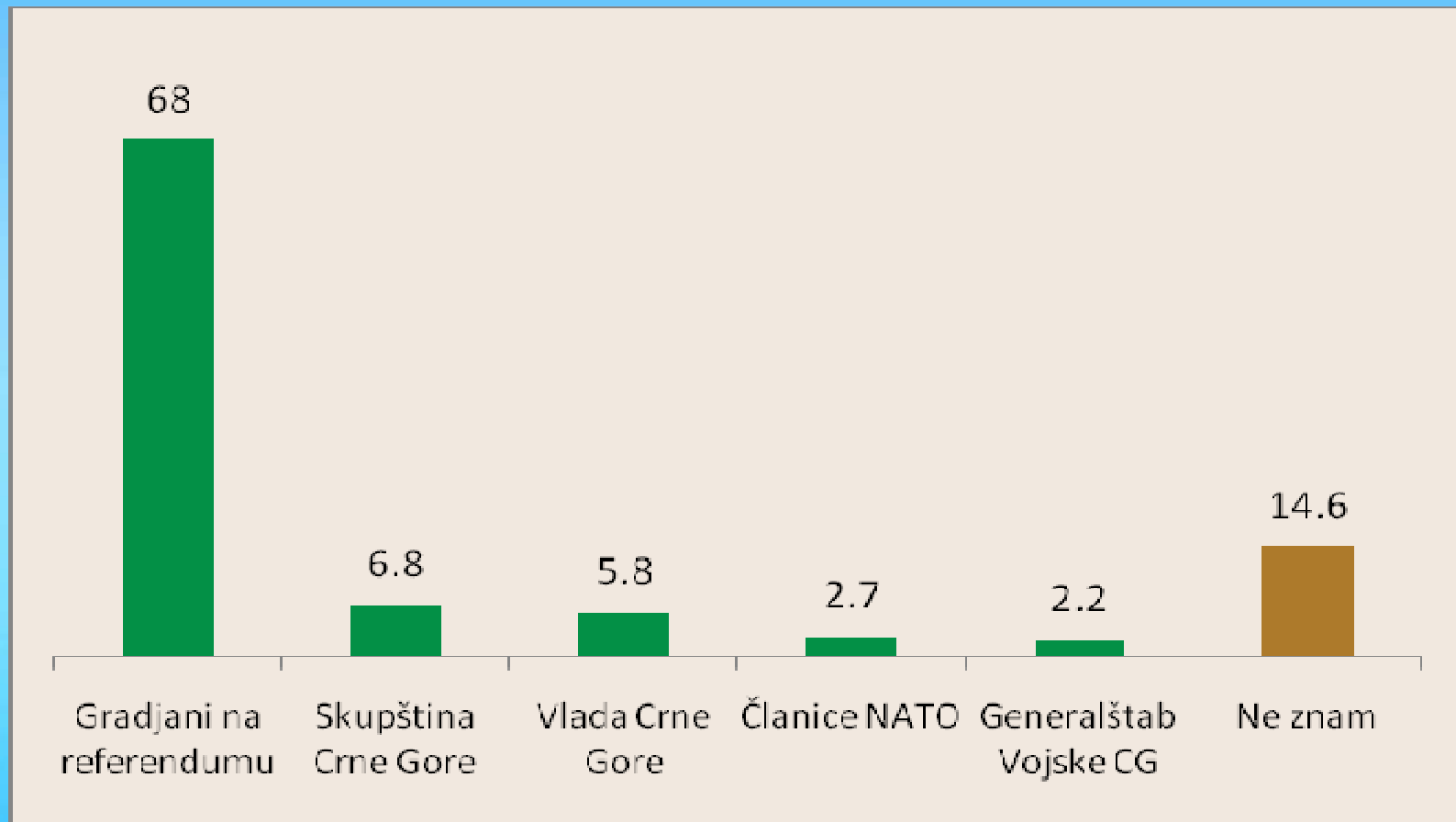
Da li bi Crna Gora, ukoliko postane članica NATO imala uticaj na proces odlučivanja?

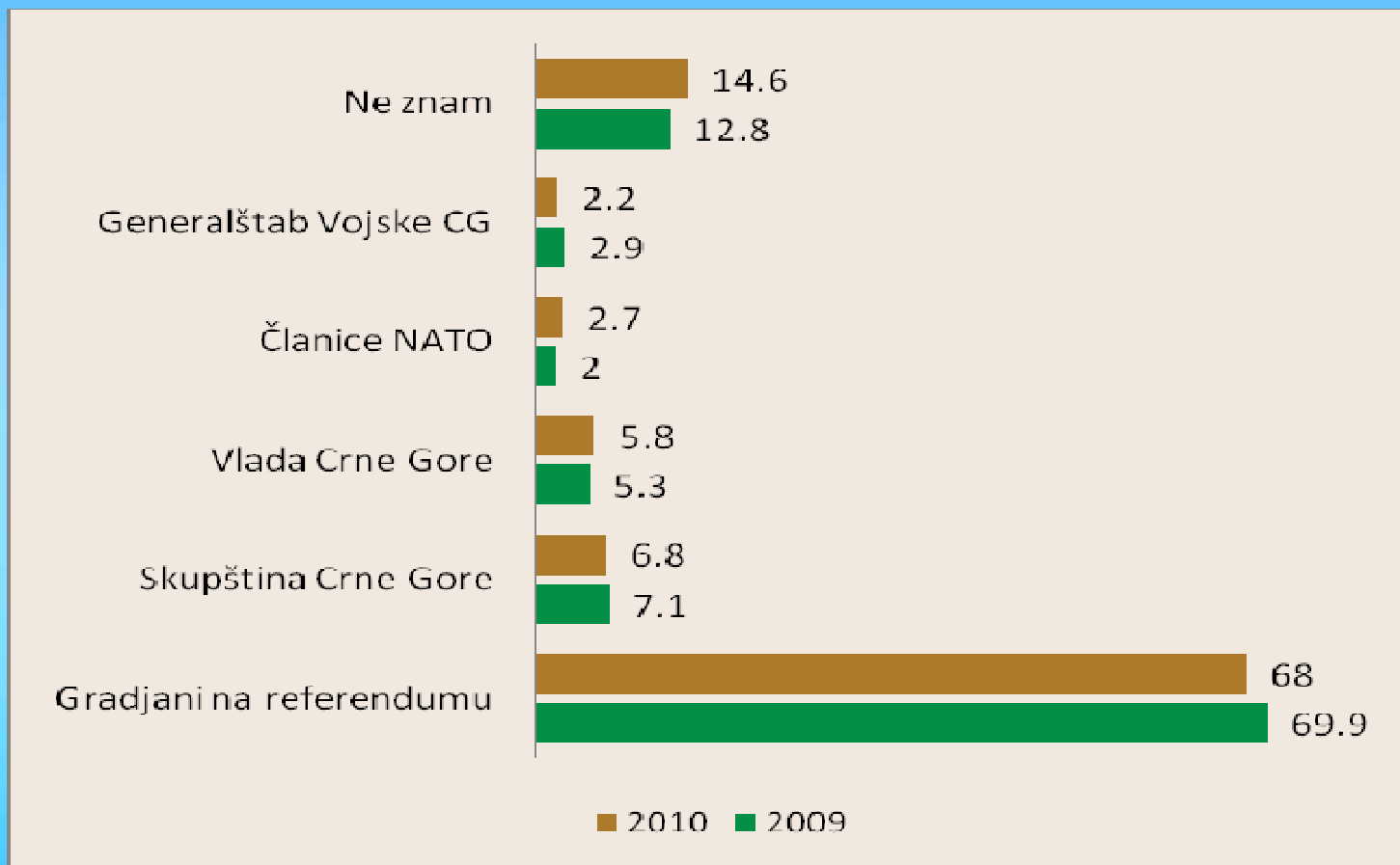
Da li bi Crna Gora, ukoliko postane članica NATO imala uticaj na proces odlučivanja: komparacija 2009-2010

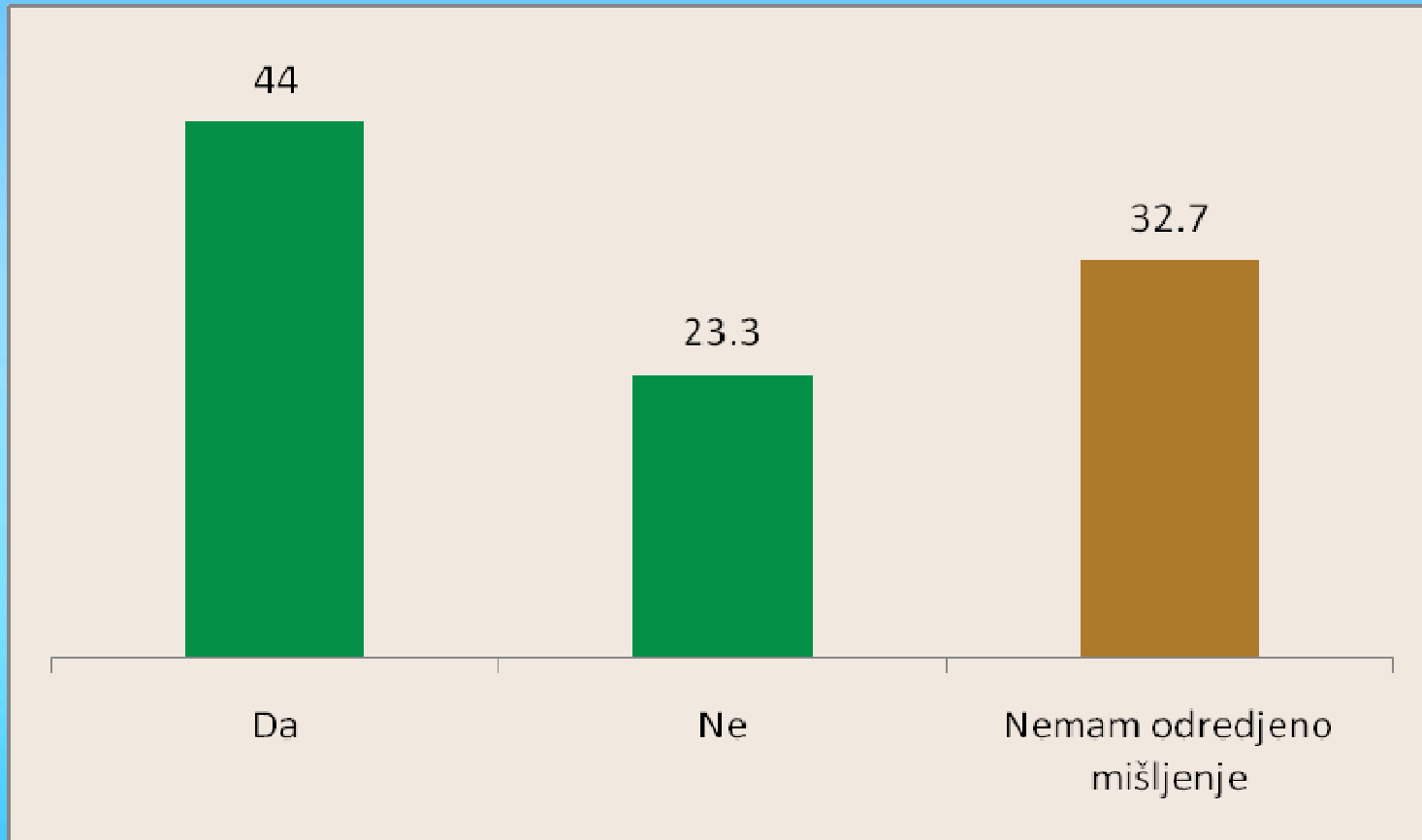
Ko treba da odluĉuje o ĉlanstvu Crne Gore u NATO?

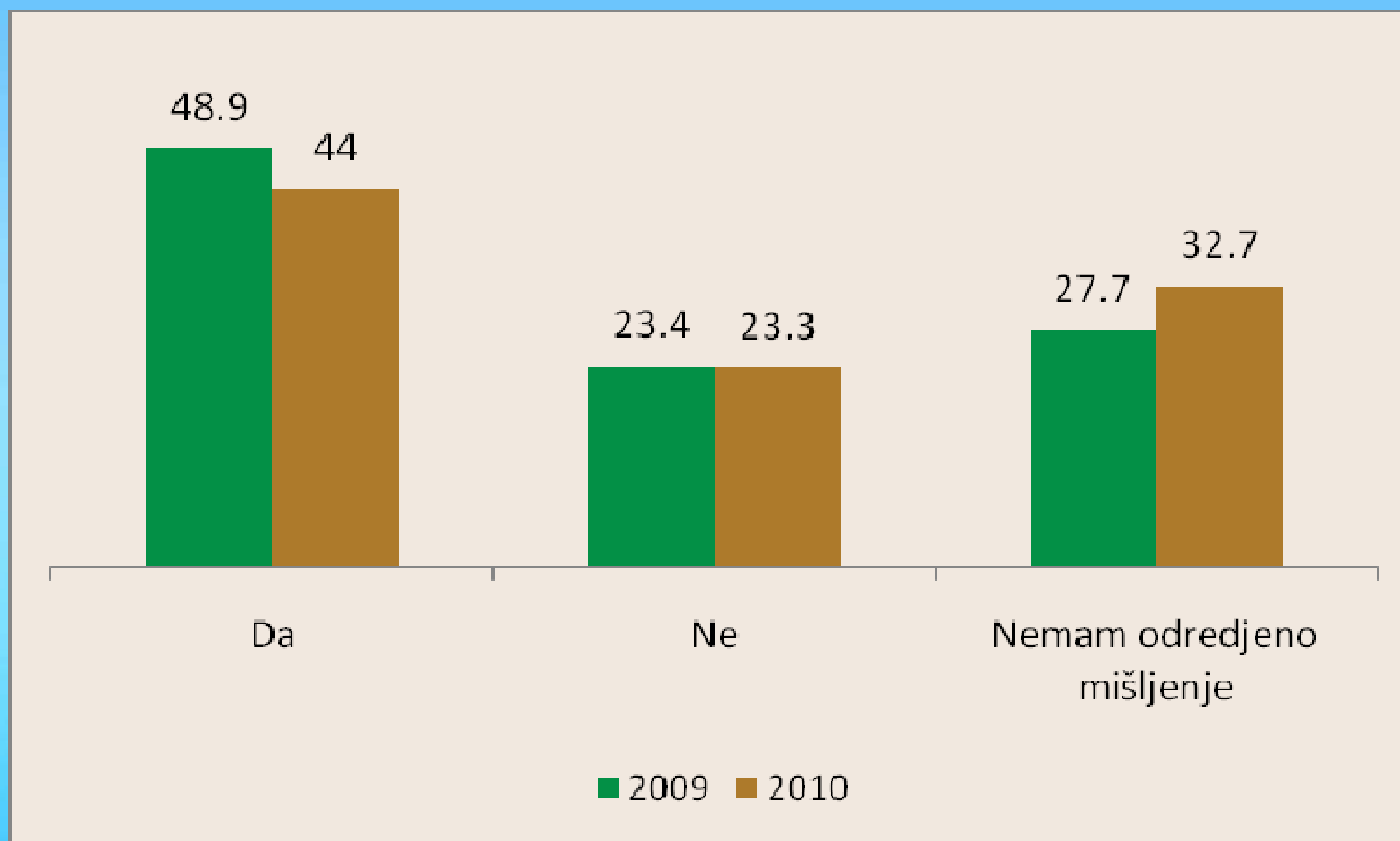
Ko treba da odlučuje o članstvu Crne Gore u NATO: komparacija 2009-2010

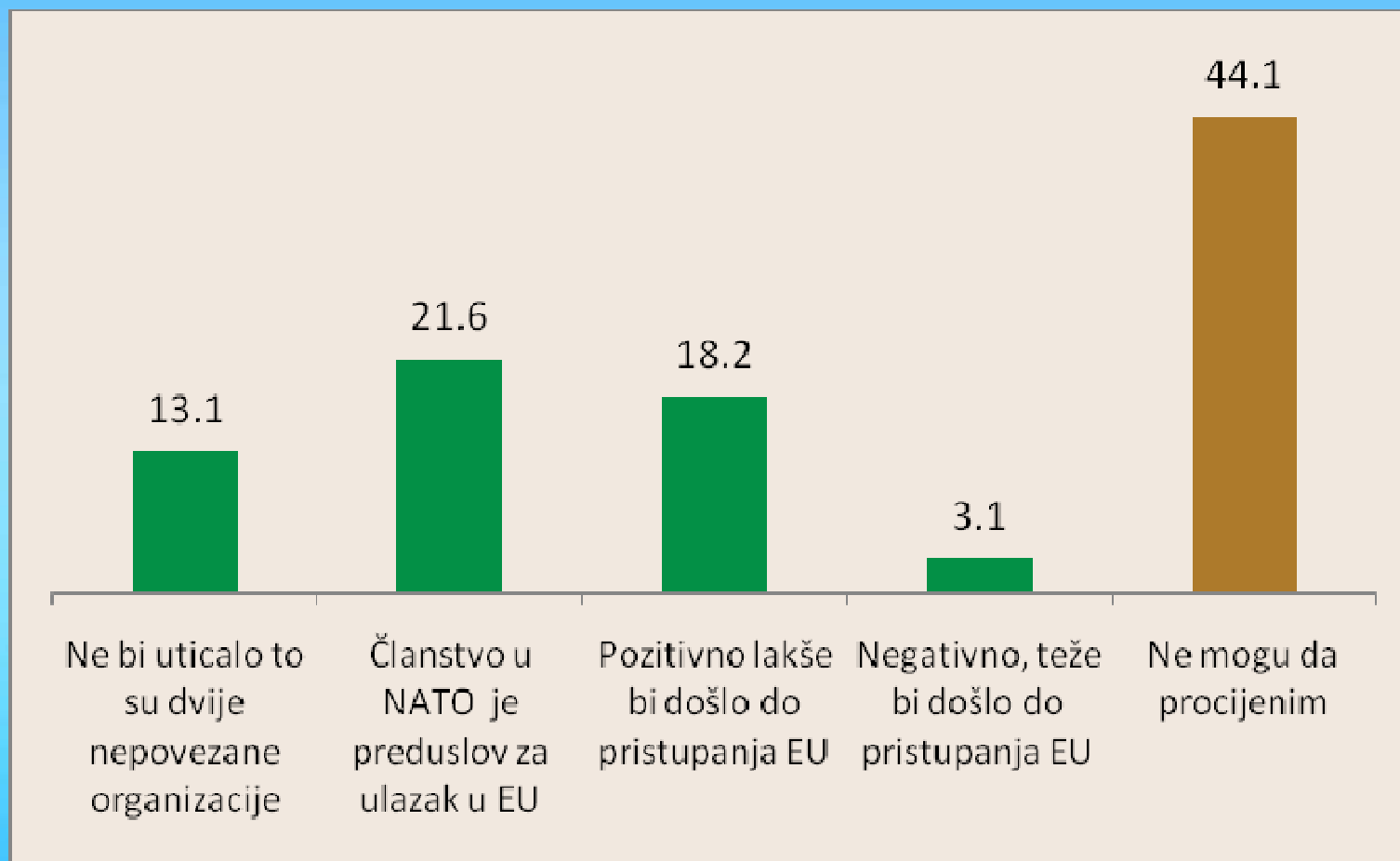
Šta mislite da li će Crna Gora postati članica NATO-a?

Šta mislite da li će Crna Gora postati članica NATO-a: komparacija 2009-2010

Na koji način bi po vama članstvo u NATO moglo uticati na pristupanje EU?

Ključni analitički zaključci istraživanja

1. Najveći broj građana Crne Gore ima poverenja u obrazovni sistem, zatim, u Predsenika Crne Gore, zdravstveni sistem, te u SPC i EU
2. Javnost nije naročito zainteresovana za pitanja vojske i odbrane
3. Ogroman broj građana smatra da ne postoji rizik od vojne agresije na Crnu Goru
4. Glavne pretnje po bezbednost Crne Gore jesu organizovani kriminal i ekonomski i socijalni sukobi
5. Većina građana podržava članstvo Crne Gore u partnerstvu za mir
6. 32% građana bi na referendumu glasalo ZA članstvo u NATO a 40,1% bi bilo protiv, dok 28% nema stav
7. Iako je u odnosu na 2009 godinu broj pristalica NATO neznatno povećan, sa stanovišta dugoročnog trenda, sistematski se povećava broj pristalica NATO, a smanjuje broj protivnika NATO
8. Ukoliko bi Crna Gora pristupila NATO, to bi se najpozitivnije odrazilo na odnose između Crne Gore i SAD kao i odnose između Crne Gore i EU
9. Veliki broj građana Crne Gore smatra da bi se članstvo u NATO negativno odrazilo na odnose između Crne Gore i Rusije kao i Crne Gore i Srbije
10. Veliki broj građana smatra da bi najviše koristi od NATO imala vlast i vladajuće strukture
11. Najveći broj građana nije u stanju da proceni u kojim vojnim (mirovnim) misijama bi trebala biti uključena Vojska CG
12. Najveći broj građana Crne Gore smatra da u NATO odlučuje SAD
13. Najveći broj građana smatra da ukoliko bi postala članica NATO, Crna Gora ne bi imala uticaja na proces odlučivanja u ovoj organizaciji
14. Najveći broj građana smatra da o članstvu u NATO treba da odlučuju građani na referendumu
15. Iako je još uvek veći broj protivnika NATO u odnosu na broj pristalica, većina građana smatra da će Crna Gora u perspektivi postati članica NATO, mada je broj ovih građana manji u poređenju sa 2009 godinom
16. Najveći broj građana nije u stanju sa proceni kakav bi uticaj priključenje NATO imalo uticaj na pristupanje EU